

תשורה

משמחת נישואין של
בן ציון ראובן הלוי ורחל לאה פייפ
א' אדר א' ה'תש"ס

אהח17/08/2018

תמונה זו צולמה בעת אמירת הברכות בחופת זקני הכלה - הרה"ח הרב אהרן
הלוי ע"ה פאפאק ותבלחט"א מרת חנה פאפאק - בשנת תש"ז

פתח דבר

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התי' בן ציון ראובן הלוי שי' עם ב"ג רחל לאה תחיי למז"ט, ביום השלישי, שלשים יום לחודש אדר א', ה'תש"ס.

התודה והברכה מובעת בזה לידידינו ומכירנו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, לברכנו, ולברך את בני הזוג יחיו, בברכת מז"ט וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשנת תרפ"ט, ביום ג, י"ד לחודש כסלו, הואיל כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ לחלק "תשורה" לבאי החתונה, בצירוף צילום מכתבו אשר בה נכתב:

"לזכרון טוב, ליום כלולת בתי... הנני בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה המוסגרת בזה, העתק מכתב כתב יד קדשו של הוד כ"ק אדמו"ר... אשר סגולה יהי' לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר..."

ובהתאם לכך, הגנו מתכבדים להגיש לפני כבודו ואנשי ביתו יחיו - "תשורה" מיוחדת זו, אשר בה נלקטו ונעתקו כו"כ מכתבי וכת"ק רבותינו נשיאינו - רובם ככולם בפרסום ראשון.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו, בתוך כלל ישראל, בברכות מאלופות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בזמן מסוגל זה - חודש כפול בשמחה ו"בריא מזלי" בכפליים - ישמחנו מי שהשמחה במעונו בשמחת הגאולה האמיתית והשלימה - נחמה בכפליים, ונסיים בלשון הרב - ברכת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח - במכתבו (כ"ט אדר א' תשי"ט): "חדש טוב מחדש אדר א' לאדר שני וממנו מסמך גאולה לגאולה לחדש ניסן, בניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאל", ונזכה ונחיי ונראה בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח דא למטה מעשרה טפחים, והוא יגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו וישמיענו מפיו "תורה חדשה", בקרוב מ"ש מ"ש!

בשמחה ובברכה,

דוד שלום הלוי ורעייתו פייפ
יוסף שלום הכהן ורעייתו יארמוש

ג. ל' אדר א'. תש"ס. טארנהיל.

חמשים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

תוכן הענינים:

קדר נרכה-המזון ושבע-צרכות

"דבר מלכות" - לוח "היום יום"; "יחידות כללית" לחמנים וכלות שיחיו - מוצאי יום ג', כ"ף כסלו תשנ"ב; ורשי"ד משיחת יום ג' פ' פקודי, ל' אדר א' תשמ"ט.

ליקוט מכתבים וכתי"ק שנשלחו אל השד"ר הרה"ח הרב מרדכי דוב ע"ה טלישצסקי - א"ז של הכלה - בעניני שליחות, וכן עוד אחיה מכתבים בענינה דיומא שנכתבו בסמיכות למאריך זה - כ"ז צפרקוס ראשון.

"פנינים" - פתגמים נבחרים נכת"ק אשר בחלקם נדפסו זה צכה וזה צכה ובחלקם טרם ראו את אור הדפוס כלל.

מכתבי חתונה - מכתבי ברכה לחתונה מכ"ק אדמו"ר מהור"י"ז נ"ע (אל סב הכלה - הרה"ח הרב אהרן הלוי ע"ה פאפאק), ומכ"ק אד"ש נשיא דורנו.

"תשורה" - צילום התשורה שחילק כ"ק אדמו"ר מהור"י"ז בחתונת "חמנו כבנו" וצמו הרבנית הצדקנית נ"ע.

ליקוט מענות והגהות למוסד "צבאות ה'" - ברובם בקשר להו"ל של העיתון "The Moshiaich Times".

צב

סדר ברכת המזון

קודם מים אחרונים יאמר על נהרות בכל

א על־נהרות וּבְכֹל שֵׁם יִשְׁבְּנוּ גַם־בְּכִינוּ בְּזַכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן : ב על־
עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ בְּגִדוֹתֵינוּ : ג כִּי שֵׁם שְׁאֵלוֹנוּ שׁוֹבֵינוּ
ד בְּרֵי־שִׁיר וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה שִׁירוֹ לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן : ד אִיךְ נִשְׁרֵד
אֶת־שִׁיר יְהוָה עַל אֲדָמַת נֶכֶד : ה אִם־אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם תִּשְׁכַּח
יְמִינִי : ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי וְלִחְבִּי אִם־לֹא אֲזַכְּרֶנּוּ אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת־
יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֵחָתִי : ז זָכַר יְהוָה לְבִנְיָאָדָם אֶת יוֹם
יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוֹ וְעָרוֹ עַד הַיּוֹם בָּהּ : ח בְּתִבְבֵּל הַשְׁדִּידָה
אֲשֶׁר־י שְׁוִשְׁלֵם־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שְׂגִמְלַת לָנוּ : ט אֲשֶׁר־י שִׂיאַחוּ
וּנְפִץ אֶת־עוֹלָמְךָ אֶל־תַּפְלֵעַ : י לַמְנַצֵּחַ בְּנִינֹת מְזִמֹר שִׁיר גַּרְיָ.

ואם הוא יום שאין אומרים בו תחנון יאמר זה :

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוֹב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הֵינּוּ כְּחַלְמִים :
ב אִזּוּ יִמְלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וְלִשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אִזּוּ יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם
הַקְּדִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֱלֹהֵי : ג הַגְּדִיר יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ
הֵינּוּ שְׂמֵחִים : ד שׁוֹבָה יְהוָה אֶת־שְׁבִיתֵנוּ בְּאִפְיָקוּם בְּנִיב :
ה הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצְרוּ : ו הַלֹּדֵף יִלְדֵף וּבִכְוָה נִשְׂא מְשֻׁדֵּי־
הַזֶּרַע בְּאִיבָא בְּרִנָּה נִשְׂא אֶלְמָתָיו :

א לְבִנְיָקָרַח מְזִמֹר שִׁיר יְסִידָתוֹ בְּתַרְרֵי־קָדֶשׁ : ב אֱהִיב יְהוָה
שְׁעָרֵי צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁכָּנוֹת יַעֲקֹב : ג נִכְבְּדוֹת מִדְּבַר בָּךְ
עִיר הָאֱלֹהִים סֵלָה : ד אֲזַכִּיר וְרַחֵב וּבְכָל לִיְדָעֵי הַנָּה פְּלִשְׁת
וְצוּר עִם־בוֹשׁ זֶה יִלְד־שָׁם : ה וְלִצִּיּוֹן יֹאמֶר אִישׁ וְאִישׁ יִלְד־בָּהּ
זֶהוּא יְבוֹנֵנָה עֲלִיּוֹן : ו יְהוָה יִסְפֹר בְּכָתוּב עַמִּים זֶה יִלְד־שָׁם סֵלָה :
י וְשָׂרִים כְּחַלְלִים כָּל מַעֲיָנֵי בָךְ :

א אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תִּהְיֶה בְּפִי : סוּף דְּבַר
כָּל־נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יִרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׂמֹר כִּי־יִהְיֶה
כָּל־הָאָדָם : תִּהְיֶה יְהוָה יְדְבַר־פִּי וַיְבַרְךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קְדֹשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד : וְאֲנַחְנוּ וְנִבְרַךְ יְהִי מַעֲתָה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ :

קודם מים אחרונים יאמר ססוק זה :

זֶה חֶלְק־אָדָם רִשְׁעֵי מַאֲלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוּ מֵאֵל :

(א) תכלים קלו . (ב) סס קלו . (ג) סס קלו . (ד) סס קלו . (ה) קולת יני . (ו) תכלים קמוס . (ז) סס קלו . (ח) חיוכ כע . (ט) אברכה גר .

On days when Tachnun is not recited, the following is said:

שיר A Song of Ascents. When the Lord will return the exiles of Zion, we will have been like dreamers. Then our mouth will be filled with laughter, and our tongue with songs of joy; then will they say among the nations, "The Lord has done great things for these." The Lord has done great things for us; we were joyful. Lord, return our exiles as streams to arid soil. Those who sow in tears will reap with songs of joy. He goes along weeping, carrying the bag of seed; he will surely return with songs of joy, carrying his sheaves.²

בני By³ the songs of Korach, a Psalm, a Song whose basic theme is the holy mountains [of Zion and Jerusalem]. The Lord loves the gates of Zion more than all the dwelling places of Jacob. Glorious things are spoken of you, eternal city of God. I will remind Rahav and Babylon concerning My beloved; Philistia and Tyre as well as Ethiopia, "This one was born there." And to Zion will be said, "This person and that was born there;" and He, the Most High, will establish it. The Lord will count in the register of people, "This one was born there." Selah. Singers as well as dancers [will sing your praise and say], "All my inner thoughts are of you."⁴

I will bless the Lord at all times; His praise is always in my mouth.⁵ Ultimately, all is known; fear God, and observe His commandments; for this is the whole purpose of man.⁶ My mouth will utter the praise of the Lord; let all flesh bless His holy Name forever.⁷ And we will bless the Lord from now to eternity. Praise the Lord.⁸

Before washing the fingers, the following is said:

This is the portion of a wicked man from God, and the heritage assigned to him by God.⁹

ברכת המזון

ואחר מים אחרונים יאמר כסוק זה :
 בְּרַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֶחֶן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה :

אם מנצחין בזמון אומר המנצח
 הַכֵּן לָן וְנִבְרָחָה :

אוצר החכמה

(או בל"א רבותי סיר וועלין בענטשין) :

ישועין המסובין יהי שם יְהוָה מְבֻרָךְ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם :
 המנצח אומר בְּרַשֵׁית בְּרַחֵם וּרְבִינוּ וּרְבוּנוּ וְרַבּוּתֵינוּ מִשְׁלֹ :
 וישועין המסובין בְּרוּךְ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ וּבְטוֹבוֹ חַיֵּינוּ :
 ומי שלא אכל עמסה טויה בְּרוּךְ וּמְבֻרָךְ שְׂמוֹ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :
 ואם הם עשרים אומר המנצח בְּרַחֵם אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ :
 וישועין המסובין בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ וּבְטוֹבוֹ חַיֵּינוּ :
 ומי שלא אכל טויה בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ וּמְבֻרָךְ שְׂמוֹ תָמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

בסעודת נטולין אומר המנצח

בְּרַחֵם אֱלֹהֵינוּ שְׂהַשְׁמִיחָה בְּמַעֲוֵנוּ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ :

ישועין המסובין

בְּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שְׂהַשְׁמִיחָה בְּמַעֲוֵנוּ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלֹ וּבְטוֹבוֹ חַיֵּינוּ :

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַזֶּה אֶת-
 הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְטוֹבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא-
 נוֹתֵן לָחֶם לְכָל-בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדוֹ : וּבְטוֹבוֹ
 הַגָּדוֹל עֲמָנוּ תָמִיד לֹא-חָסַר לָנוּ וְאֵל יַחֲסֹר-לָנוּ מִזֶּה
 לְעוֹלָם וָעֶד : בְּעִבּוֹר שְׂמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּא אֵל זָן
 וּמַפְרִינֵם לְכָל וּמַטִּיב לְכָל וּמְכִיֵּן מִזֶּה לְכָל-בְּרִיּוֹתָיו
 אֲשֶׁר בָּרָא כְּאֹמֹר פּוֹתֵם אֶת-יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-חַי
 רְצוֹן: בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַזֶּה אֶת-הַכֹּל :

נִזְדַּח לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שְׂהַנְחִילָתָ לְאַבוֹתֵינוּ אֶרֶץ הַמְדָּה טוֹבָה
 וּרְחֹבָה וְעַל שְׂהוֹצֵאתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עַבְדִּים וְעַל-בְּרִיתְךָ שְׂחַתְמָתָ בְּבָשָׂרְנוּ וְעַל
 תּוֹרָתְךָ שְׂלַמְדָתָנוּ וְעַל חֻקְךָ שְׂהוֹדַעְתָנוּ וְעַל חַיִּים חֵן וְחֶסֶד
 שְׂחִוַּנְתָנוּ . (א) יתקאל מה ככ. (ב) תהלים קמ"ט ע"ו .

אוצר החכמה

After washing the fingers, the following is said:

And he said to me: This is the table that is before the Lord.¹

When blessing with a quorum of three or more, the Leader begins:

Gentlemen, let us say the Blessings.

The others respond:

May the Name of the Lord be blessed from now and to all eternity.²

At a wedding feast, the Leader substitutes:

[With your permission, esteemed gentlemen,] let us bless our God in whose abode there is joy, of whose bounty we have eaten.

The others respond:

Blessed be our God in whose abode there is joy, of whose bounty we have eaten and by whose goodness we live.

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who, in His goodness, provides sustenance for the entire world with grace, with kindness and with mercy. He gives food to all flesh, for His kindness is everlasting. Through His great goodness to us continuously we do not lack [food], and may we never lack food, for the sake of His great Name. For He, benevolent God, provides nourishment and sustenance for all, does good to all, and prepares food for all His creatures whom He has created, as it is said: You open Your hand and satisfy the desire of every living thing.³ Blessed are You Lord, who provides food for all

We offer thanks to You, Lord our God, for having given as a heritage to our ancestors a precious, good and spacious land; for having brought us out, Lord our God, from the land of Egypt and redeemed us from the house of bondage; for Your covenant which You have sealed in our flesh; for Your Torah which You have taught us; for Your statute which You have made known to us; for the life, favor and kindness

צג
ברכת המזון
 שְׂחַוְנָנְתָנוּ וְעַל אֲכִילַת מִזוֹן שְׂאֵתָהּ זָן וּמִפְרֵינָם אֹתָנוּ תָמִיד בְּכָל יוֹם וּבְכָל-עֵת וּבְכָל-שָׁעָה :

במזוכה ופורים אומרים כאן ועל הנסים והנס שבה אזי כשיגיע אל הרחמן יאמר הרחמן הוא יעסה לנו נסים כמו שטעה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה בימי וכי :

וְעַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקוֹן וְעַל הַגְּבוּרָה וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַתְּפִלָּאוֹת שְׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ בְּיָמֵים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה :

<p>^{לפורים} בְּיָמֵי טָרְדַי וְאֶסְתֵּר בְּשִׁשּׁוֹן הַבֵּיחָה בְּשִׁעְמֵךְ עָלֵהֶם הַמִּן הַרְשָׁע בְּקֶשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְג וְלֹאבֵד אֶת-יְהוּדֵי־הָאָרֶץ מִנְעֵר וְעַד-זֶמֶן טָף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם-עָשָׂר הוּא- הָרִשׁ אֲדָר וְשִׁלְטָם לְבוֹז וְאֶפְסָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הַפְּרַת אֶת-עֲצָתוֹ וּמְלַקְלַקְתָּ אֶת-מִתְשַׁבְּתוֹ וְהַשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרִאשׁוֹ וְתִלּוּ אוֹתוֹ וְאֶת-בְּנָיו עַל הַעֵץ :</p>	<p>^{למזוכה} בְּיָמֵי מַחְתָּהוּ בְּיָוִן גְּדוֹל תְּשִׁמּוּנָאֵי וּבְנָיו בְּשִׁעְמֵךְ מַלְכוּת יָוִן הַרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהִשְׁבִּיחֶם תוֹרְתָהּ וְלְהַעֲבִידֶם מִתְּנִי רִצְוֹנָה וְאֶפְסָה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עִמָּךְ לְהַם בְּעַת צָרָתָם הִבֵּת אֶת-דִּיכֶם בְּנֶפֶס אֶת- דִּינֵם נִקְמִתָּ אֶת-נִקְמָתָם מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד חֲלָשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעֻשִׂים וּמִמְאִים בְּיַד מְהוּרָיִם וְרַשָּׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזָדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתָהּ וְלָהּ עֲשִׂיתָ שֵׁם גְּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמְךָ וְלַעֲמֶיךָ יִשְׂרָאֵל עֲשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפְרָקוֹן בְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְרִבּוֹר בִּיחָה וּפְנֵי אֶת-הַיְכָלְךָ וּמִדְּרוֹ אֶת-מִקְדָּשְׁךָ וְהִרְלִיקוּ גִּירוֹת בְּחִצְרוֹת קִדְשֶׁךָ וְקִבְעוּ שְׁמוֹנַת יָמֵי חֲנֻכָּה אֱלֹהֵי לְהוֹדוֹת וְלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל :</p>
--	--

וְעַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים
 אוֹתְךָ וְתַבְרַךְ שְׁמֶךָ בְּפִי כָל-חַי תָּמִיד לְעוֹלָם
 וָעֶד : כִּכְתוּב וְאָכַלְתָּ וְשִׂבַּעְתָּ וּבִרְכַת אֶת-יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ עַל-הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַתְּ לָךְ : בְּרוּךְ אַתָּה
 יְהוָה עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמִּזוֹן :

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל-יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל-יְרוּשָׁלַם
 עִירְךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית
 דָּד

which You have graciously bestowed upon us; and for the food we eat with which You constantly nourish and sustain us every day, at all times, and at every hour.

For all this, Lord our God, we give thanks to You and bless You. May Your Name be blessed by the mouth of every living being, constantly and forever. As it is written: When you have eaten and are satiated, you shall bless the Lord your God for the good land which He has given you. Blessed are You Lord, for the land and for the sustenance.

Have mercy, Lord our God, upon Israel Your people, upon Jerusalem Your city, upon Zion the abode of Your glory, upon the kingship of the house of

יְהוָה מְשִׁיחָהּ וְעַל-הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֵךְ
עָלֵינוּ : אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ רַעֲנוּ (בשבת רוענו) וְזָנְנוּ פְּרִנְסָנוּ
וּכְלָכְלָנוּ וְתַרְוִיתָנוּ וְתַרְנוּחַ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה
מְבַרְ-צָרוֹתֵינוּ : וְנָא אֶל-תִּצְרִיכֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לֹא
לִידֵי מוֹתֵנֶת בְּשָׂר וָדָם וְלֹא לִידֵי הַלְּוָאֲתָם כִּי אִם
לְיָדֶךָ הַמְּלֵאכָה הַפְּתוּיָהּ הַקָּדוֹשָׁה וְהַרְחֵבָה שְׂלֵא נְבוֹשׁ
וְלֹא נִבְלָם לְעוֹלָם וָעֶד :

בשבת רצה והתלוצנו יהוה אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי
השבת הגדול והקדוש הנה כי יום זה גדול וקדוש
הוא לפניך * לשבת'בו ולנוח'בו באהבה במצות רצונך *
וברצונך הניח לנו יהוה אלהינו שלא תהא צרה ויגון ואנחה
ביום מנוחתנו * ותראנו יהוה אלהינו בנחמת ציון עירך *
ובבנין ירושלים עיר קדשך כי אמתה הוא בעל המישועות
ובבעל הנחמות :

בר"ח וירוש' *
אלהינו ואלהי אבותינו ועלה ונבא * ויגיע ונראה ונרצה * וישמע ויפקד
ויזכר * וירוננו ויפקדוננו * ויזכרון אבותינו * ויזכרון משיח בן דוד
עבדך * ויזכרון ירושלים עיר קדשך * ויזכרון בלעמה בית ישראל לפניך
לפליטה לטובה * לחן ולחסד ולרחמים ולחסנים טובים וישלום * ביום
בר"ח ראש החודש הזה * בשבת חג המצות הזה * בשבועות חג השבעות הזה *
בסוכות חג הסוכות הזה * בשמי' שמיני עצרת חג הזה * ביר"ה חזקתן הזה *
בשלוש הגלים (חזן חש"ט) ובר"ה ביום טוב מקרא קדש הזה וזכנו יהוה אלהינו
בו לטובה * ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים : ובדבר ישועה
ונחמים חים ותננו ורחם עלינו והושיענו כי אליה עינינו * כי אל
חגון ורחום אתה :

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו * ברוך
אתה יהוה בנה ברחמי ירושלים * אמן :

שכת ולא אמר רצה בשבת אטלו בשבועות שלישית אם הוא קודם שקיעת החמה וזכר קודם נרצה
הסוב והמטיב אומר :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שנתן שבתות למנוחה
לעמו

(* וביום טוב. ** ובחודש.)

On Rosh Chodesh, Festivals and Chol HaMoed add:

Our God and God of our fathers, may there ascend, come and reach, be seen, accepted, and heard, recalled and remembered before You, the remembrance and recollection of us, the remembrance of our fathers, the remembrance of Mashiach the son of David Your servant, the remembrance of Jerusalem Your holy city, and the remembrance of all You people the House of Israel, for deliverance, well-being, grace, kindness, mercy, good life and peace, on this day of

- On Rosh Chodesh: Rosh Chodesh. On Pesach: the Festival of Matzot. On Shavuot: the Festival of Shavuot.
- On Sukkot: the Festival of Sukkot. On Shemini Atzeret: Shemini Atzeret, the Festival. On Rosh HaShanah: Remembrance.
- On Pesach, Shavuot and Sukkot - except on Chol HaMoed - and on Rosh HaShanah add: On this holy Festival day.

Remember us on this [day], Lord our God, for good; be mindful of us on this [day] for blessing; help us on this [day] for good life. With the promise of deliverance and compassion, spare us and be gracious to us; have mercy upon us and deliver us; for our eyes are directed to You, for You, God, are a gracious and merciful King.

And rebuild Jerusalem the holy city speedily in our days. Blessed are You Lord, who in His mercy rebuilds Jerusalem. Amen.

David Your anointed, and upon the great and holy House over which Your Name was proclaimed. Our God, our Father, tend us (On Shabbat [and Festivals] substitute: Our Shepherd), nourish us, sustain us, feed us and provide us with plenty, and speedily, Lord our God, grant us relief from all our afflictions. Lord our God, please do not make us dependent upon the gifts of mortal men nor upon their loans, but only upon Your full, open, holy and generous hand, that we may never be shamed or disgraced.

צד

ברכת המזון

לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת וּלְבָרִית * בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת: וְאֵסֵפָה וְלֹא אֶמְרָה יְעֹלָה וְיִבְלֶה בְיוֹם אֹמֵר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשִׁשּׁוֹן
וּלְשִׁמְחָה אֶת־יְוִם חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה * בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל
וְהַזְּמוּנִים: גְּרָם אֹמֵר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר
נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן אֶת־יְוִם הַזְּכוּרֹן הַזֶּה *
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזְּכוּרֹן: כְּמוֹס”מ אֹמֵר בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן מוֹעֲדִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה אֶת־יְוִם חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה: (וְאִיטוּ חוֹתֵם) וְכֵן כְּר”ח אֹמֵר בְּרוּךְ
אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן רְאִשֵׁי חֲדָשִׁים לְעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל לְזִכְרוֹן: וְאִיטוּ חוֹתֵם: וְאֵסֵפָה חַל יו”ט (או ר”ה או ר”ח) בְּשַׁבַּת וְלֹא כּוֹזֵר לֹא שֶׁל
שַׁבַּת וְלֹא שֶׁל יו”ט (או ר”ה או ר”ח) כּוֹלֵלֵן יַחַד וְאֹמֵר בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ
הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן שַׁבָּתוֹת לְמִנּוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת
וּלְבָרִית * וְיָמִים טוֹבִים (כְּמוֹס”מ וּמוֹעֲדִים) לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה אֶת־יְוִם
חַג (פְּלוּגִי) הַזֶּה (גְּרָם וְיָמִים טוֹבִים לְזִכְרוֹן אֶת־יְוִם הַזְּכוּרֹן הַזֶּה
גְּרָם וְרְאִשֵׁי חֲדָשִׁים לְזִכְרוֹן) * וְחוֹתֵם בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת
וְיִשְׂרָאֵל * וְהַזְּמוּנִים: גְּרָם וְיָמִים הַזְּכוּרֹן: גְּרָם וְרְאִשֵׁי חֲדָשִׁים:

וכל זה כשזכר קודם שהתחיל ברכת הסוב והמטיב אבל אם נזכר אחר שהתחיל ברכת הסוב והמטיב
אפילו לא אמר אלא תיבת ברוך בלבד לריך לחזור לראש * כד”ל בשבת ויו”ט של שלש רגלים אבל
בש”מ ור”ח אם לא נזכר עד שהתחיל הסוב והמטיב אינו חוזר וכן בשעודה שלשית של שנת ויו”ט
וכן כד”ל ביום אבל בליל ר”ה חוזר:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל * אֲבִינוּ
מְלַכְנוּ * אֲדִירָנוּ בּוֹרְאֵנוּ גֹאֲלֵנוּ יּוֹצֵרָנוּ * קְדוֹשֵׁנוּ
קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמְטִיב
לְכָל בְּכָל יוֹם וְיוֹם * הוּא הַיָּטִיב לָנוּ * הוּא מְטִיב לָנוּ *
הוּא יְיָטִיב לָנוּ * הוּא גִמְלָנוּ * הוּא גּוֹמְלָנוּ * הוּא יְגַמְלָנוּ
לְעַד * לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים * וּלְרוּחַ תְּצִלָּה וְהַצִּלָּתָה *
בְּרָכָה וְיִשׁוּעָה * נְחֻמָּה פְּרִנָּסָה וְכִלְכִּלָּה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
ושלום

אוצר החכמה

Blessed are You, Lord our God, King of the universe,
benevolent God, our Father, our King, our Strength, our Creator,
our Redeemer, our Maker, our Holy One, the Holy One of Jacob,
our Shepherd, the Shepherd of Israel, the King who is good and
does good to all, each and every day. He has done good for us, He
does good for us, and He will do good for us; He has bestowed,
He bestows, and He will forever bestow upon us grace, kindness
and mercy, relief, salvation and success, blessing and deliver-
ance, consolation, livelihood and sustenance, compassion, life,
peace and all goodness; and may He never cause us to lack any
good. May the Merciful One reign over us forever and ever. May
the Merciful One be blessed in heaven and on earth. May the
Merciful One be praised for all generations, and pride Himself in

ברכת המזון

וְשָׁלוֹם וְכָל-טוֹב וּמְכַל-טוֹב לְעוֹלָם אֵל יַחְסְרָנוּ :
 הַרְחֵמֵן הוּא יִמְלֹדֵה עֲלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : הַרְחֵמֵן הוּא
 יִתְבַּרֵךְ בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ : הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר
 וָדוֹרִים וַיִּתְפָּאֵר בָּנוּ לְעַד וּלְנֶצְחַת נֶצְחִים וַיִּתְהַדָּר בָּנוּ
 לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים : הַרְחֵמֵן הוּא יִפְרֹנְסֵנוּ בְּכָבוֹד :
 הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁבֹּר עוֹל גְּלוּת מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ וְהוּא
 יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמֵיּוֹת לְאַרְצֵנוּ : הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח בְּרַכָּה
 מְרַבָּה בְּבֵית זֶה וְעַל שְׁלַחן זֶה שְׂאֵבְלֵנוּ עָלָיו : הַרְחֵמֵן
 הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת-אַלְיָהוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב וּיְבַשֵּׁר
 לָנוּ בְּשׁוֹרֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וּנְחֻמוֹת : הַרְחֵמֵן הוּא
 יְבַרֵךְ אֶת-אָבִי מוֹרֵי בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת-אִמִּי מוֹרְתִי
 בְּעַלֵּת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת-בֵּיתָם וְאֶת-זַרְעָם וְאֶת-
 כָּל-אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר לָנוּ : כְּמוֹ שֶׁבֵּרַךְ
 אֶת-אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בְּכָל מְבַל כָּל בֶּן
 יְבָרַךְ אוֹתָנוּ (כְּנִי בְרִיחַ) כְּלָנוּ יַחַד בְּבְרַכָּה שְׁלָמָה
 וְנֹאמַר אָמֵן :

מְמָרוֹם יִלְמְדוּ עָלָיו וְעָלֵינוּ זְכוּת שִׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם וְנִשְׂא
 בְּרַכָּה מֵאֵת יְהוָה וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְנִמְצָא חֵן וְשִׁכָּל
 טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם :

ג'ג' הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ לְיוֹם שְׂכָלוֹ שֶׁבֶת וּמְנוּחָה לַחַיִּי הָעוֹלָמִים :
 ג'ג' הַרְחֵמֵן הוּא יַחְדָּשׁ עָלֵינוּ אֶת-יְהוָה הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרַכָּה :
 ג'ג' הַרְחֵמֵן הוּא יִנְחִילֵנוּ לְיוֹם שְׂכָלוֹ טוֹב :

ג'ג' הַרְחֵמֵן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת-סִבְתֵּי דוֹד הַנוֹפֵלֹת :
 ג'ג' הַרְחֵמֵן הוּא יַחְדָּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשְּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרַכָּה :
 הַרְחֵמֵן הוּא יִזְכֵּנוּ לְיָמֵי הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא * מְגִדִּיל
 (ג'ג' הַרְחֵמֵן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ יְשׁוּעוֹת מְלָכֵינוּ וְעֵשֶׂה חֶסֶד לְמִשְׁיַחוֹ
 א) סְכָלִים יֵז טו . ב) ט"ז כ"ג .
 ב) הַרְחֵמֵן לְבְרִית מִלֵּה תִמְצָא לְקַמֵּן ע' 394 . ** וְחוֹל הַמוֹעֵד .

ספר — מנחגי חב"ד — המנהגים

כמה מהחסידיים נוהגין לומר בסדר דהרחמן : הרחמן הוא יברך את אדוננו מורנו ורבנו.

הגבורה) הרחמן הוא יברך את אבי אמי, אב ואב — חכמה ובינה, ממרום ילמדנו עליו ועלינו זכות — כתר . . . (הובא מכ' זה גם בס' פסקי הסיודור בתחלרו). כמה מהחסידיים . הרחמן : הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א קונט' צט ע' קו.

us forever and all eternity, and glorify Himself in us forever and ever. May the Merciful One provide our livelihood with honor. May the Merciful One break the yoke of exile from our neck and may He lead us upright to our land. May the Merciful One send abundant blessing into this house and upon this table at which we have eaten. May the Merciful One send us Elijah the prophet — may he be remembered for good — and let him bring us good

צ"ח
 ברכת המזון
 לְהַנְדִּי וְלְזַרְעִי עַד עוֹלָם: עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרְזוּמֵי הַיָּם יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם
 עַלֵּינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן:
 יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קְדוֹשׁוֹ כִּי־אֵין מַחְסוֹר לְיִרְאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ
 וְרָעִבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה לֹא־יִחַסְרוּ כָל־טוֹב: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־
 טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד: פִּוְתַח אֶת־יְהוָה וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל־חַי רִצּוֹן:
 בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְרַח בִּיתוֹ וְהָיָה יְהוָה מְבַמְתּוֹ:
 ומנריך על הסוס:
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

נוסח ברכה אחרונה מעין שלש

על הנשיל של ה' מיני דגן ועל היין ועל פירות מ' המינים שהם נפן תלמה ורמון את
 והמרה ואם הכל פירות מ' המינים ומיני מונות ושהם יין יכלול הכל בברכה אחת ויאמר כך
 על המחיה ועל הכלכלה ועל פרי הגפן ועל פרי העץ ועל פרי הטען ועל חנוכה השדה
 ועל ארץ המדע כו' ורחם וזרה לך על הארץ ועל המחיה ועל פרי הגפן ועל הפירות כאל' על
 הארץ ועל המחיה ועל פרי הגפן והפירות:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל
 הַמַּחְיָה וְעַל הַכִּלְכִּלָּה | הַגֶּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגֶּפֶן | הָעֵץ וְעַל פְּרֵי הָעֵץ
 וְעַל הַנּוֹבֵת הַשָּׂדֶה וְעַל־אֶרֶץ הַמִּדְבָּה מִזִּבְחָה וְרַחֲבָה שְׂרָצִית
 וְהַנְחִלָּה לְאֲבוֹתֵינוּ לְאִכּוֹל מִפְּרִיָּהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוֹבָהּ רַחֵם נָא
 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמּוֹךְ וְעַל־יְרוּשָׁלַם עִירָךְ וְעַל־צִיּוֹן
 מְשֻׁבֵּן בְּבוֹרְךְ וְעַל־מִזְבְּחֶךָ וְעַל־חִבְלֶךָ וְגִבְגָה יְרוּשָׁלַם עִיר
 הַקִּדְשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹבָה * וְשִׂמְחָנוּ בָּהּ וְנִבְרַכְךָ
 בְּקִדְשָׁהּ וּבְמַהֲרָה * נִשְׂמַח וְרִצָּה וְהַתְלַצְנוּ בְּיוֹם הַשִּׁבְתַּת הַזֶּה:
 נר"ח וי"ט וְזִכְרֵנוּ לְטוֹבָה נר"ח בְּיוֹם רֵאשׁ הַחֲדָשׁ הַזֶּה נר"ח בְּיוֹם הַזִּכְרוֹן
 הַזֶּה נִסְסָה בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה נִסְבַּח בְּיוֹם חַג הַשְּׂבָעוֹת
 הַזֶּה נִסְבַּח בְּיוֹם חַג הַסְּפֹת הַזֶּה נִשְׂמַח בְּיוֹם שְׂמִינֵי עֲצֵרַת חַג
 הַזֶּה

(א) סגסג לר' י. (ב) סגסג זא. (ג) סגסג קלו. (ד) סגסג קמה. (ה) ירמיהו י"ז.

tidings, deliverance and consolation. May the Merciful One bless my father, my teacher, the master of this house, and my mother, my teacher, the mistress of this house; them, their household, their children, and all that is theirs; us, and all that is ours. Just as He blessed our forefathers, Abraham, Isaac and Jacob, "in all things," "by all things," with "all things,"¹ so may He bless all of us together (the children of the Covenant) with a perfect blessing, and let us say, Amen.

From heaven, may there be invoked upon him and upon us such merit which will bring enduring peace. May we receive blessing from the Lord and kindness from God our deliverer, and may we find grace and good understanding in the eyes of God and man.

On Rosh Chodesh:

May the Merciful One renew for us this month for good and for blessing.

ברכה אחרונה

הַזֶּה • פִּי אֲמַתְּ יִתְּנָה מִזֶּבֶד וּמִמֵּיב לִפְלִי וְנִזְדָּה לְךָ עַל הָאָרֶץ וְעַל
 עַל כִּי מִי דָגַן | עַל הַיַּיִן | עַל סִירֹת מִזֶּה מִיֵּס
 הַמִּתְּחִיָּה • בְּרוּךְ אַתָּה | פְּרִי־הַגֶּפֶן • בְּרוּךְ אַתָּה | הַפְּרוֹת • בְּרוּךְ אַתָּה
 יִתְּנָה עַל־הָאָרֶץ | יִתְּנָה עַל־הָאָרֶץ וְעַל | יִתְּנָה עַל־הָאָרֶץ
 וְעַל־הַמִּתְּחִיָּה : פְּרִי הַגֶּפֶן : וְעַל־הַפְּרוֹת :

ברכה אחרונה על שאר אוכלין ומשקין :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא נִפְשֹׁת רַבּוֹת
 וְחַסְרוֹנָן עַל כָּל מַהֲשֵׁב־רֵאשִׁית לְחַיִּיִּם בְּהֵם נִפְשׁ כְּלִי־חַי •
 בְּרוּךְ הוּא הָעוֹלָמִים :

ברכת אירוסין ונשואין

יברך על הכוס והח"כ יאמר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
 וְצִוָּנוּ עַל הַעֲרִיִּוֹת • וְאָמַר לָנוּ אֶת־הָאֲרוּסוֹת • וְהִתִּיר לָנוּ
 אֶת־הַנְּשׂוּאוֹת לָנוּ עַל־יְדֵי חֲפָה וְקַדוּשֵׁין : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ
 עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי חֲפָה וְקַדוּשֵׁין :

ישתה החתן והכלה וחמ"כ מקדש החתן את הכלה בטענת ולומר :

הֲרִי אַתְּ מְקַדְּשֶׁת לִי בְּטַבָּעַת זוֹ כִּדְּת מֹשֶׁה וַיִּשְׂרָאֵל :

וקרין הכחונה ויברך שנית על הכוס והח"כ יאמר :

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַכֹּל בָּרָא לְכַבוֹד :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר הָאָדָם :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יוֹצֵר אֶת־הָאָדָם
 בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם דְּמוּת תְּבִנִיתוֹ • וְהִתְקַן לוֹ מִמְּנוּ בְּגֵן עֵדֶן
 עַד : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הָאָדָם :
 שׂוֹשֵׁ תְּשׂוּשׁ וְתִגַּל הַעֲבָרָה בְּקַבּוּץ בְּנִיָּה לְתוֹכָהּ בְּשִׂמְחָה :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבִנְיָה :
 שִׂמַּח תְּשַׂמַּח רַעִים הָאֲהוּבִים בְּשִׂמְחָה יְצִירָה בְּגֵן עֵדֶן מִקֶּדֶם :
 בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ חֲתָן וְכֻלָּה :

ברוך

17/08/2018 16:00

May the Merciful One grant us the privilege of reaching the days of the *Mashiach* and the life of the World to Come. He gives great deliverance (On *Shabbat*, *Festivals*, *Rosh Chodesh* and *Chol HaMoed* substitute: He is a tower of deliverance¹) to His king, and bestows kindness upon His annointed, to David and his descendants forever.² He who makes peace in His heavens, may He make peace for us and for all Israel; and say, Amen.

Fear the Lord, you His holy ones, for those who fear Him suffer no want. Young lions are in need and go hungry, but those who seek the Lord shall not lack any good.³ Give thanks to the Lord for He is good, for His kindness is everlasting.⁴ You open Your hand and satisfy the desire of every living thing.⁵ Blessed is the man who trusts in the Lord, and the Lord will be his security.⁶

If the Blessing After a Meal was recited over a cup of wine, the following berachah is said:

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who creates the fruit of the vine.

ברכת אירוסין ונישואין
צו
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר ברא ששון ושמחה
חתן וכלה • גילה רנה דיצה ותדנה • אהבה ואהנה שלום
ורעות • מתנה יהוה אלהינו ישמע בערי יהודה • ובחוצות
ירושלם • קול ששון וקול שמחה • קול חתן וקול כלה • קול
מצהלות חתנים מחפתם • ונערים ממשחה נגינתם: ברוך אתה
יהוה משמח חתן עם הכלה:

תוסין סתמן וכלה שנית ונכה” אומר הנרכות חלה ואח”כ מנדך על כוס:

BETROTHAL AND MARRIAGE CEREMONY BLESSINGS

The berachah is recited over a cup of wine, then the following is said:

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has sanctified us with His commandments and commanded us concerning illicit marriages, forbidden to us the betrothed and permitted to us those who are married to us by the rite of *chupah* and *kiddushin* (consecration). Blessed are You Lord, who sanctifies His people Israel through *chupah* and *kiddushin*.

The groom drinks [of the wine], then the bride. The groom then betrothes the bride with a ring and says:

הרי With this ring, you are consecrated to me according to the law of Moses and Israel.

The ketubah (marriage contract) is read, the berachah over the wine is said again, and then the following blessings are chanted:

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has created all things for His glory.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, Creator of man.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who created man in His image, in the image [of His] likeness [He fashioned] his form, and prepared for him from his own self an everlasting edifice. Blessed are You Lord, Creator of man.

שש May the barren one [Jerusalem] rejoice and be happy at the ingathering of her children to her midst in joy. Blessed are You Lord, who gladdens Zion with her children.

שמח Grant abundant joy to these loving friends, as You bestowed gladness upon Your created being in the Garden of Eden of old. Blessed are You Lord, who gladdens the groom and bride.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who created joy and happiness, groom and bride, gladness, jubilation, cheer and delight, love, friendship, harmony and fellowship. Lord our God, let there speedily be heard in the cities of Judah and in the streets of Jerusalem the sound of joy and the sound of happiness, the sound of a groom and the sound of a bride, the sound of exultation of grooms from under their *chupah*, and youths from their joyous banquets. Blessed are You Lord, who gladdens the groom with the bride.

The groom and bride drink [from the wine] again. At the conclusion of the Blessing After a Meal, p. 88-94, the above [six] berachot are recited, and then the berachah over wine [Sheva Berachot].

”דבר מלכות”

לוח ”היום יום...” שבת יד כסלו ה'תש"ד

שיעורים. חומש: וישלח, שביעי עם פירש"י.
תהלים: עביעו.
תניא: דוד... 320 בעת צרתו.

מכרין ברכת המזון בכוס של ברכה, אף שאין עשרה הכוס — על כף היד והאצבעות זקופות. אוחז הכוס מאמירת, רבותי מיר וועלען בענטשען" עד אחרי סיום ברכה שלישית, שאז מעמידו על השלחן.
באת משיחותיו ביאר אאמ"ר ותוכו דבריו: יש צדיק ישר תמים הסיד, צדיק ע"ש קיום מ"ע — ממשיך נילונים דסדר ההשתל, ישר ע"ש קיום ל"ת — נילונים למעלה מסדר ההשתל, תמים — ערנסטקייט — נילונים דטעם עצו ופריו שוים, התהברות סוכ"ע וממכ"ע. למעלה מכולם הסיד, ויש בזה נ' מדרי': (א) שעניני העולם אינם מסרידים ומבלבלים אותו. כאו"א יכול להגיע לזה וכאו"א מחוייב להגיע לזה. (ב) שכל עניניו הם אלקות, ואף שלא רחוקה היא ממך נו', מ"מ אין זה שייך לכאו"א. (ג) מ"ש בת"ז: איותו הסיד המתחסד עם קונו עם קו דילי, ופי' כש"ב שזהו ליהרא קוב"ש בתחתונים ולא לרווח נפשו הצמאה בלכד.

יום ראשון ל אדר א, ר"ח ה'תש"ג

שיעורים. חומש: פקודי, פרשה ראשונה עם פירש"י.
תהלים: קמהקנ.
תניא: פרק לר. והנה... מגי כמ"ש לקמו.

אאמ"ר אמר: א חסיד מאכט א סביבה. אויב ניט, דארף ער גוט א טאפ טאן בא זיך אין פעקל, וואס טוט זיך מיט איהם אליין. און דאס אליין וואס ער מאכט ניט קיין סביבה — דארף איהם צוברעכען ווי א קינעלע (קיסם). און ער דארף פרעגען בא זיך וואס טו איך אויף דער וועלט?

שיחת מוצאי כ' כסלו, ה'תשנ"ב - ב"יחידות כללית" לחתנים וכלות שיחיו

- בלתי מוגה -

ומיד בהתחלת הגאולה יהי גם הענין ד"מהרה... ישמע... קול ששון כו" - כל חמשת הקולות, הכוללים את כל השמחות כולן, החל מהשמחה העיקרית - הנישואין דכלל ישראל עם הקב"ה, וביחד עם זה הרי אלו גם הנישואין של כאו"א מישראל בפרטיות, כביכול, עם הקב"ה, עם עצמות-ומהות, ועד לתכלית ההתאחדות ד"ישראל וקוב"ה כולא חד"!

וע"י ההוספה בנתינת הצדקה זוכים לזה תיכף ומיד ממש, שהרי צדקה מזרזת ומקדימה את כל הענינים הטובים, ועאכו"כ ענין עיקרי דשמחת חתן-וכלה, שמחה עד אין-סוף, ועאכו"כ שמחת חתן-וכלה העיקריים והכלליים, הנישואין דישראל וקוב"ה. ועד שנעשה "יחוד נפלא" ביניהם, "והיו לבשר אחד", ע"י לימוד התורה.

ועד"ז בחתן-וכלה בפשטות, כנהוג בדורנו זה, שהחתן והכלה [ובפרט] לאחרי הנישואין שאז אין בזה פגיעה בענין הצניעות] לומדים תורה יחד, היינו, שמקשרים את ה"קול חתן וקול כלה" עם "קול תורה", ועד לכל חמשה קולות דתורה.

והעיקר: עם ה"תורה חדשה מאתי תצא" - מעצמות-ומהות בפשטות, ועד להעצומה שבפשיטות דכאו"א מישראל, החל מהחתן והכלה, והוריהם וקרוביהם, ומסדרי הקידושין והנישואין והאירוסין, ובעיקר - הנישואין, שבהם דוקא נעשית השלימות דכל ענינים אלו.

ותיכף ומיד זוכים, שמבקשת יעקב "לישב בשלוה" - נעשה כך בפועל בכאו"א מישראל, ובפרט בחתן-וכלה, שהנישואין נערכים באופן ד"שלום ושלוה", ועד להשלימות ב"שלום ושלוה" כפי שיהי בגאולה האמיתית והשלימה, תיכף ומיד ממש.

"ולא עיכבן אפילו כהרף עין", כך שמשיכים את ההתוועדות - בארצנו הקדושה, ובירושלים עיה"ק, ובהר הקדש, ועוד, והוא העיקר - תיכף ומיד ממש.

בהוספה על הברכות האמורות לעיל [ב"יחידות" להאורחים ש"י], שהן חלות בודאי על חתנים וכלות, שמתכוונים לבנות בית בישראל, בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה, המהוה גם, הכנה והקדמה, ודוגמא - אל ה"מהרה... ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה כו", כמוזכר כמ"פ, וכמובן בפשטות לכאו"א -

מיתוסף במיוחד, בקשר לזה, שהם הולכים לבנות "בית חדש" בישראל, וממילא הם מתברכים בכל הברכות הקשורות עם שנה ראשונה, "נקי יהי לביתו שנה אחת", שאז אינו שייך לעניני טרדות, ואך טוב ושמחה גלויים ימצאום תמיד כל הימים, בטוב הנראה והנגלה, החל מהטוב ושמחה האמיתיים, ה"קול ששון גו" בפשטות - בארצנו הקדושה.

והרי לזה מקשרים כל חתונה, בכל מקום המצאם של יהודים, הן בדורות שעברו, והן בדורנו זה. ובפרט בעמדנו בשנה זו, ובחודש זה, חודש כסלו, שהוא "א מזלדיקער חודש", הקשור לחתונות במיוחד, כמדובר כמה פעמים - הרי זה מדגיש עוד יותר את הקשר והשייכות של כל הענינים זה לזה, ובפרט השייכות בין כל עניני השמחה דכאו"א מישראל, ובמיוחד השייכות עם השמחה העיקרית (הג"ל) דכלל ישראל, וביחד עם זה - דכל אחד ואחת מישראל, שמחת הגאולה האמיתית והשלימה.

ובפרט ע"י הנתינה לצדקה, שהיא מוסיפה כל עניני שמחה, החל מהשמחה האמורה - שמחת החתונה דהקב"ה עם כנסת-ישראל, שכן, בינתיים הרי זה באופן ד"אירוסין" בלבד (כדאיתא במדרש), ותיכף ומיד ממש בגאולה האמיתית והשלימה יהיו ה"נישואין", ובאופן דבנין עד-עד, גאולה שאין אחרי גלות, ועד כדי כך, שאין צורך כלל להזכיר את כל ענין ה"גלות", וכל הזכרתו היא אך ורק ע"י שמוסיפים "אליף רבתי" באמצע תיבת "גולה", וממילא הרי זו "גאולה", בגאולה האמיתית והשלימה.

רשי”ד - קטע משיחת יום ג’ פ’ פקודי, ל’ אדר א’, ה’תשמ”ט - אחרי תפלת מנחה

- בלתי מוגה -

שבת שלפני זה), ווערט דער אדר צוגעגרייט (דורך) אויך הכנה שלו איז אויך דורך א חודש וואס ווערט אויך אנגערופן טאקע “ראשון” - אבער אדר ראשון,

איז דאך פארשטאנדיק, אז בשעת די הכנה איז ביתר שאת וביתר עוז, ובפרט אין די ענינים פון אדר און “מרבין בשמחה” - איז אט-דעמולט קומט ארויס ביתר שאת וביתר עוז כל הענינים וואס הויבן זיך אן אין ר”ח אדר,

וואס דאס איז דאך איצטער ממש, אין די רגעים וואס זיי זיינען דעם ראשון פון ר”ח אדר שני און דעם שני פון ר”ח אדר שני, ובפרט אז מ’האלט שוין נאך תפלת המנחה, האט מען דאך דעמולט די מעלה פון “אליהו הנביא נענה בתפלת המנחה”.

*

וואס דאס איז אויך כאן המקום אויך אויף להזכיר, אז יעדער איד האט די הבטחה, אז בשעת “טרם יקראו ואני אענה”,

ובפרט אין אונזער דור, וואס דאס איז דאך דער דור פון בעלי תשובה, איז דאך אויף זיי במיוחד שטייט דאך די הבטחה פון “טרם יקראו ואני אענה”,

עאכו”כ אז דער “טרם” איז שוין אין ר”ח אדר, און נאך אדר העיקרי, וכמדובר,

וואס אויף אדר בכלל איז דאך “החודש אשר נהפך להם”, וואס דאס גייט דאך בפרט אויפן “אין בין אדר ראשון לאדר שני [אלא] מקרא מגילה וכו’” - אויפן אדר שני,

און דעמולט האט מען די הבטחה מיט די הלכה אז דער גאנצער חודש איז שוין “נהפך”, און “נהפך” - מן הקצה אל הקצה, ביז צו ווי די שמחת פורים, וואס זי איז דאך א שמחה “עד דלא ידע”.

וואס דאס הויבט זיך גלייך אן אין ר”ח, וואס דאס ווערט דאך אנגערופן בשם “ראש החודש”, וואס דער “ראש” איז כולל אין זיך כל הענינים הבאים אין דעם “גוף” פון דעם “ראש”, וואס דאס איז דאך כולל כל הימים פון (ראש) חודש אדר שני, כולל פורים גדול, און שושן פורים גדול,

עאכו”כ דער ענין פון “מסמך גאולה לגאולה”, וואס בעיקר גייט דאך דאס אויף “מסמך גאולה לגאולה” - אויפן חודש פון אדר שני.

- דערמאנט מען יעדערן אז “טרם יקראו” איז “אני אענה”, במילא האט ער אויך די הבטחה, אז די אלע “פדינות” וואס ער האט געשיקט צום נשיא דורנו, צום רביץ דעם שווער - אדער אליין געבראכט, אדער געשיקט דורך א “ממוצע” וכיו”ב -

איז אין דערויף דא די הבטחה און די חזקה אז “טרם יקראו ואני אענה”, איז דאס זיכער נתקבל געווארן, און ס’וועט אויך מקויים-ווערן, און מקויים-ווערן “מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה” . . .

*

ס’איז דאך יום שהוכפל בו “כי טוב”, און א טאג צווישן ביידע אדר’ס, מחבר דעם אדר ראשון מיטן אדר שני, און דורך דערויף אויך פורים קטן מיט פורים גדול,

און צוזאמען דערמיט אויך, והוא העיקר - אז ס’איז אן ענין פון ר”ח, וואס אויף דערויף שטייט דאך דער לשון “ובראשי חדשיכם”, ל’ רבים, און ווי ס’איז מבואר בכמה מקומות אז יעדער ר”ח האט אין זיך “ראשי חדשים”; צוויי מאל עכ”פ, און דאס איז כולל נאך מערער ווי צוויי מאל (ע”ד פון “כפליים לתושי”, וכמדובר כמה פעמים).

*

בנוגע צו ר”ח אדר, און בפרט אין א שנה מעוברת, ווי היינטיקן יאר, דער ראש חודש פון אדר שני - איז דאך אויף דערויף דא די משנה מפורשת אז “באחד באדר משמיעין על השקלים”,

וואס פון די שקלים האט מען דערנאך געבראכט די קרבנות תמיד קרבנות ציבור פון כל השנה החדשה הבאה על כל ישראל לטובה, “עולת חודש בחדשו”,

וכמבואר אין נגלה, עאכו”כ אין פנימיות התורה, אז דעמולט ווערט אלץ באנייט ביתר שאת וביתר עוז: יעדער ראש חודש איז דאך מלשון “חודש” אז דאס ווערט באנייט; און דעמולט איז דאס נאך ביתר שאת וביתר עוז.

דערפון וואס מ’זאגט אז דאס איז צווישן ראשי חדשים עצמם - טיילט זיך דאס אויס דערמיט וואס דאס איז א חודש וואס דעמולט איז מען שוין מכריז אז יעדער איד האט בכח, און מ’גייט אים כח, און במילא ברענגט ער דערנאך די קרבנות פון כל השנה הבאה,

און הויבט שוין אן אין דעם אין ראש חודש אדר שלפני זה - דורך דערויף וואס ער טוט זיין טייל בזה - ווי ס’איז דאך געווען דער סדר בזמן שבית המקדש הי קיים - פלעגן די אידן געבן די שקלים, און כל המקדים הרי זה משובח, עאכו”כ - אויב ער טוט דאס בר”ח אדר עצמו, און דערנאך איז שוין מצידו אלץ אפגעטאן, ווארום דערנאך איז די גבאים פון בית המקדש פלעגן שוין באזארגן די קרבנות וכל השייך לקרבנות וכו’ אין יעדער קרבן דערנאך בעתו ובזמנו.

וואס דאס איז אויך, כמדובר: קרבנות פון כל השנה כולה, איז דאס כולל אין זיך אלע שינויים. וואס דאס איז דאך דער לשון פון “שנה” אז דאס איז כולל אין זיך אלע שינויים וואס קען זיין במשך השנה - איז דאס שוין נכלל,

און א איד האט בכח, און דעם כח ברענגט ער גלייך ארויס בפועל כפי התלוי בו - אז ער גיט שוין מממונו דורך דעם מחצית השקל שלו, האט ער דעמולט א חלק אין כל הקרבנות פון כל השנה וואס קומט לאחרי זה.

עאכו”כ אז דאס איז דאך א ראש חודש אדר וואס איז דערצו נאך אין א שנה מעוברת, וואס דעמולט איז דאך כמדובר לעיל (אין דעם

הצלחה מופלגה אין כל ענינים גשמיים, בפשטות, למטה מעשרה טפחים, אז ס'ווערט אין אן אופן פון "רויח" בפשטות, אויך אין גשמיות, אע"פ וואס מ'געפינט זיך נאך אין גלות וואס ווערט דאך אנגערופן בשם ענגקייט, היפך פון "רויחא" - האט א איד זייענדיק אין גלות איז ער ווי א בן מלך ובנו יהידו של מלך, וואס וואו ער געפינט זיך איז ער דעמולט "סמוך על שולחן אביו",

אפילו [- ווי דער דין בזה איז, אז דאס איז אפילו -] בא בנינים ובנות גדולות ונשואות - איז דאך אויך "הולכי אל בית אביהם", כמדובר כמה פעמים, ובפרט אז ס'איז פארבונדן מיט א "רגל",

עאכו"כ פארבונדן אויך מיט שמחה, און מיט "מרבין בשמחה" - איז דאך דעמולט דא סיי די בנות נשואות צוזאמען מיט זייערע מענער, און סיי די בנינים נשואים, ווי דער רמב"ם פסק'נט אפ, וכמדובר בארוכה אין די התועדות שלפני זה, איז בשעת מ'איז סמוך על שולחן אביהם, אפילו אז זיי זיינען גדולים אדער גדולות, און זיי האבן א בית בפני עצמם, איז וויבאלד אז זיי זיינען סמוך על שולחן אביהם - דארפן זיי ניט האבן קיין עירוב, דערפאר וואס דאס ווערט גערעכנט און דאס איז בפשטות ע"פ הלכה פון תורת אמת - בפשטות "שולחן אביהם".

*

און יהי רצון, אז זייענדיק "על שולחן אביהם" שוין איצטער, ובפרט אין אן אופן פון "מרבין בשמחה", ובפרט די שמחה פון שמחת פורים, וואס זי איז א שמחה "עד דלא ידע", און דאס הויבט זיך אן "החודש אשר נהפך להם", גלייך פון ר"ח, ובפרט אז מ'האלט נאך אין ר"ח אדר שני, און באדר עיקרי, וכמדובר כמ"פ,

- האט מען גלייך די שמחה עד דלא ידע, וואס זי איז פורץ כל הגדרים, ועוד והוא העיקר - אז אין די אלע ענינים זאל זיין הצלחה רבה ומופלגה, און א שמחה גדולה עד דלא ידע וואס זי איז מבטל כל ההגדרות און כל ההגבלות און כל המדידות והגבלות,

און ס'קומט גלייך, מיט א רגע לפני זה "מסמך גאולה לגאולה" - ווערט גלייך די גאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש, נאך קודם פון פסח, און אויך קודם פון פורים גדול, ביז וואנענט אז ס'ווערט אין ר"ח אדר שני עצמו - אין התחלת פון דעם ר"ח אדר שני,

און ס'ווערט גלייך דער "נהפך להם" אין די אלע ענינים, ביז אין טוב הנראה והנגלה, כולל אויך דער סיוע מלמעלה אז מ'איז מהפך די ענינים וואס זיי זיינען היפך זכיות - מאכט מען פון זיי "כזכיות", ביז וואנענט "זכיות" ממש,

האט מען גלייך דעם ענין פון תשובה, וואס תשובה איז "הבטיחה תורה אז "מיד הן נגאלין", און ס'קומט תיכף ומיד די גאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש ממש . . .

*

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכא"א מהנוכחים שיחיו שטר של זולד, לתת אותו (או חילופו) לצדקה, ובהוספה מדיהם, ואיחל (לכו"כ) "א פריילעכען פורים".]

דאס איז אויך כולל דעם ענטפער און דעם אישור, אז די אלע וואס האבן געשיקט "פדיונות" אדער בקשות ברכה וכיו"ב, אדער ס'האלט נאך אין מיטן וועג וכיו"ב -

שטייט מען שוין אין ר"ח אדר שני הסמוך "גאולה לגאולה" לניסן, וואס אט-דעמולט איז אפילו אט-די וואס געפינען זיך אין וועג, בדוגמא ווי די מחצית השקלים וואס האבן זיך געפונען אין וועג, "העתיך לגבות" - איז מען שוין אויף זיי מקריב קרבנות פון זייערע מחצית השקל אויך,

כמילא איז אויך פארשטאנדיק, אז א קרבן בפשטות איז דאך ממשיך כל המשכות והשפעות, "נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני", איז דערפאר איז אלע קרבנות ממשיך אלע המשכות במשך כל השנה כולה,

אנהויבנדיק טאקע פון די ענינים רוחניים, וואס דאס איז דאך דער ענין פון קרבן (ווי ער זאגט אין ספר הבהיר, אראפגעבראכט (אין זהר וכיו"ב), אין חסידות, ובביאור) - ווערט ער "אדם כי יקריב מכם קרבן להוי", און אין אלע דרגות זיינע, ווי ער רעכנט דערנאך אויס די דרגות, בפרטיות,

און דערנאך אויך איז "אין מקרא יוצא מידי פשוטו": ע"ד ווי די קרבנות תמיד וואס מ'האט געבראכט פון דעם מחצית השקל האבן דאך ממשיך געווען די כל ברכות והמשכות במשך כל השנה כולה - אויך אויף די "מחצית השקל" וועגן וועלכע ס'רעדט זיך בר"ח אדר, איז שוין דעמולט "משמיעין על השקלים" און "מכריזין על השקלים" וכי',

און דערנאך אויך פארבינדט מען דאס אויך מיט "על הכלאים", ווי די משנה איז ממשיך, ווארום אט-דאס דארף מען אויך האבן:

בשעת ער איז עובד עבודתו להוי', איז דאך דעמולט קען דאך זיין מתוך התפעלות און התלהבות זאל ער צוזאמענמישן ענינים וואס מצד עצמם זיינען "כלאים",

וואס אט דעמולט דארף מען האבן דערביי די באווערענישן אז דאס איז דוקא בנוגע לציצית ולענינים של מצוה עד"ו (בגדי כהונה וכיו"ב), אבער אזוי דארף מען זיין נזהר על הכלאים . . .

*

און דאס גיט מען אויך און מ'איז ממשיך, אז יעדער איד באקומט די הכוונה וואס דער אויבערשטער פירט אים אין אן אופן אז ער זאל האבן דעם "רוב יועץ" וואס וועט אים ברענגען די "תשועה" . . .

און עד"ו אויך בנוגע צו שידוכים - אז עס זאל זיין שידוכים און א בנין עדי-עד על יסודי התורה והמצוות, בנין עדי-עד, וואס אט-דעמולט האט מען דאך בני, און די בני זיינען אזוינע בנינים ובנות עוסקים בתורה ומצוותי - כמילא האט מען א בית מלא כל-טוב, ובנינים ובנות עוסקים בתורה ומצוותי - האט מען רויחי אין די אלע ענינים פון בני חיי ומזוני רויחי, כמדובר כמה פעמים.

וואס דאס איז דאך כולל כללות כל צרכי האדם - צרכי הנשמה שלו, בנוגע הצלחה מופלגה אין לימוד התורה וקיום מצוותי און עבודת הוי', אין תורה עבודה וגמ"ח;

"כתב אשר נכתב בשם המלך ונחתוב"

- ליקוט מכתבים וכת"ק בעניני שליחות ומעניני דיומא -

המכתבים המובאים במדור זה, נשלחו אל השד"ר הרה"ח הרב מרדכי דוב ע"ה טלישבסקי - א"ז של הכלה - במשך תקופת נסיעותיו בשליחות לכו"כ מדינות שונות, ואשר כולם מובאים בזה בפרסום ראשון!

חלק מהמכתבים (הנדפסים בזה ראשונים) - נכתבו בפרטיות אליו, ובהם הוראות מפורטות בנוגע לעבודת השליחות; והשאר הם מכתבים מסוג "כללי-פרטי" - שנוסח אחיד של המכתב נשלח לכו"כ, ועל טופס המכתב נתוסף שמו של הנמען, וכן לפעמים גם הוראות או ברכות פרטיות בשולי המכתב. מאלו האחרונים גופא - בחרנו להדפיס את אלו שנתוספו בהם הוראות בשייכות לשליחותו, וכן אלו ששייכים לזמן זה - חודש אדר (הא' והשני).

טלישבסקי=ברוקלין

17.08.2018

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נוי"כ עוסק בצ"צ
מו"ה מרדכי דוב שי' שד"ר

ביה"א' אלול תשס"ו
ברוקלין

שלום וברכה!
מאשרים קבלת מכתבו מעשי"ק, ויזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה סבג"ס זי"ע וגם הוא עצמו בכלל זה.

טוב עשה שהבטיח להאברך שטרחתו בענין הספרים שתהי' עמלק"פ, ובטח גם במדינות הקטנות שיבקר ינהג כזה, ויהי"ר שיהי' בהצלחה.

מוסג"פ לקוט אלול, שבטח יזכה בתוכנו את הרבים וזכות הרבים

תלוי בו.

בברכת הצלחה ולכוה"ס

במכתב שלפנינו, שנשלח אליו בהיותו במדינת מקסיקו, מאשד הרבי הנהגתו באופן הפצת ספרי המל"ח ע"י אברכים תושבי המקום - שיהי' "על מנת לקבל פרס" - שיקבלו שכר על טרחתם, ומוסיף שימשיך לעשות כן גם בביקוריו בשאר המדינות הקטנות.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, כ"ו מבת חשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
וכו' מוה"ר מרדכי דוב שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני בזה קבלה מכתביו, מז' הנוכה, ה' ויגשג' ויחי עם
המצורפים אליהם, ועוד הפעם הנני כופל מה שאמרתי לו קודם נסיעתו, שנסיעתו
תהי' להצלחה בגשמיות וברוחניות גם יחד, וכמובן ד' זק הלשון גם יחד שהא
בהא' הליא, כי ישראל הם גוי אחד בארץ, שגם בארץ ובעניני העולם ניכרת אצלם
האחדות, שהיא בכל משלה, ואין שניות כלל בעולם, כי הכל הוא מאחדות הפשוטה
ובמילא נמצא זה בכל הבריאה, עד לפרטי פרטים, אלא שכרי שיהי' הענין דבחירה
חפשיה-ישנם מקומות שניחנה האפשריות-להרוצה למען-שיטעה. וע"פ פתגם כ"ק מו"ח
אדמו"ה, אי חסידים זיינען קלוגע, און לייגען נימ' אויף מארגען (מחר-לקבל שרם)
דאָס וואָס מען טאָן היינט (היום-לעשותם) הרי מסתמים הם עוד בהחלה נסיעתם
באמצע נסיעתם, קודם הגיעם למחוז הפעם חפץ ד' - אשר הכל אחד, וכל אריכות זו
נכללת בהפחגם הקצר של כ"ק מו"ח להשדרתם והשלוחים מהישיבות, שהפקידם לקצור
= לייבען - גשמיות, ולזרוע רוחניות, אלא שע"פ המבואר בזהר ה"ב קפ"ד ע"ב, הנה
צריכה כל עבודה להיות בשמחה ובחדות, דאָן משיך לגבי' הדוא אפרא עילאה, היינו ⁵⁴
אנוחנים הצלחה מלמעלה מתוך שמחה הפורצת כל גדר.

וע"פ פתגם
כ"ק מו"ח
אדמו"ה

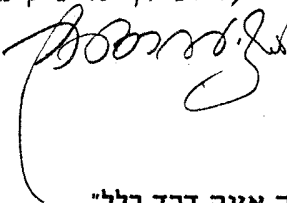
(ב) נהניתי לקרות במכתבו שמות האברכים שהבטיחו להניח הפילין,
ובמה יעמוד עמם בקישור-לעודדם ולחזקם מזמן לזמן, הן בשנ"ל וכן שיוסיפו חיל
במצות ובחורה.

(ג) נהניתי במאד מהבשו"ט שכותב אודות ר' א שי' ק
מהטבת מצב בריאותו ורוחניותו, בענין שמירת שבת וכיו"ב, וכן מהטבת מצבו בגשמיות.
ובמה הסביר לו שהא' בהא' הליא, וע"ד האמור לעיל בענין האחדות הפשוטה שהיא נמצאת
בכל הבריאה, רבת השינויים ע"פ ראות עיני בשר, ומוסג"פ (מכתב) א"ליו.

(ד) כן נהניתי מהיריעה ע"ד מר' ג ומר' ו
שיחיו, שעומדים בהנהגתם הטובה, אבל עליו לעורר אותם לעשות נוספות בזה, וכידוע
בזה, שהמלאכים נקראים עומדים ובשבילם אולי"ד, כי אין להם יצה"ר, משא"כ בני
ישראל שנקראים מהלכים, הרי אחת משתי אלה, אם מלמטה למעלה או כו'. ומובן אשר
הדרך האחרונה אינה דרך כלל.

(ה) למר ב שי' אכתוב אי"ה ימים אלן.

(ו) כבקשתו בקשתי את הרה"ח הרש"י שי', זאי אנוץ לעזור לו במלאכתו
(אף שבודאי למותר הוא). וכן - אאזכירו בהיותי על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר
יצוקללה"ה נבג"ש זי"ע.

בברכה הצלחה

"מובן אשר הדרך האחרונה אינה דרך כלל"

במכתב זה - המלא וגדוש בהוספות והערות בכתי"ק - מתבאר באריכות ובפרטיות מהו ענינו ותוכנו
ועבודתו של "שד"ר" הנוסע בשליחות רבותינו נשיאינו "לקצור גשמיות ולזרוע רוחניות".
בקטעים הבאים, מתייחס הרבי בפרטיות אל הנכתב בהדוחות בדבר היהודים שנפגש עמם,
ובדבר מצבם בגשמיות וברוחניות.

בסעיף ד' מתייחס הרבי להודעה שפלוגי ופלוגי "עומדים בהנהגתם הטובה", באמרו "המלאכים
נקראים עומדים ובשבילם אולי זה די כי אין להם יצה"ר, משא"כ בני ישראל שנקראים מהלכים, הרי
אחת משתי אלה, אם שהולכים מלמטה למעלה או כו'. ומובן אשר הדרך האחרונה אינה דרך כלל".

”תשורה” משמחת נישואין - ל' אדר א' ה'תש"ס

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ל' לחודש שבט, הוא
ר"ח אדר ראשון,
ה'תש"ל. ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה מרדכי דוב שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב ^{יגבג} מאז.

בהתחלת החקופה דעשרים שנה ומעלה מעת ההסתלקות-הילולא של
כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו,

שלאחרי הסתלקות - בכלל "נקל מאד לתלמידיו (כולל כל ההולכים
”בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו”) לקבל חלקם מבחי' רוח רבם העצמיות
כו' ולא זיום בלבד” ”הואיל ואינה בתוך כלי ולא בבחי' מקום גשמי”.

וכעבור עשרים שנה ומעלה - הרי אמחז"ל דמבן עשרים שנה מוכר
בנכסי אביו (ואמחז"ל: התלמידים קרוים בנים והרב קרוי אב),

וע"פ ביאור רבנו הזקן במחז"ל זה - מובן, אשר מאז מתוסף
בחיות וברצון ובתענוג ובמעשים טובים הבאים עי"ז,

ה"ז דרישת השעה ושעת הכושר לעשות חשבון צדק מכל הפעולות במשך
העשרים שנה מעת ההסתלקות, פעולות בהתאם לדרישות בעל ההילולא בחיים
חיותו בעלמא דיך, ובכל שלשת הקווין עליהם העולם

- עולם כמשמעו ועולם קטן זה האדם -

עומד: חורה ועבודה (-זו תפלה) וגמילות חסדים (מצות),

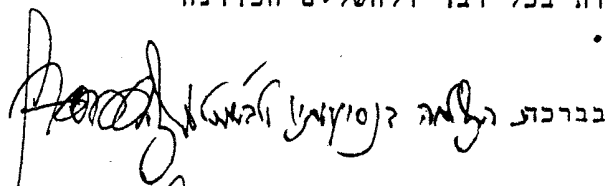
על מנת - להשלים את החסר ולהוסיף ולהעלות בהם מכאן ולהבא,

מתחיל בעסק בתורה (נגלה וחסידות) - בהקדמת עבודת התפלה - ומסיים
במעשה המצות, מעשים טובים ומאירים,

ובכל אלו - מתוך מסירת נפש (הוא הרצון) ומתוך שמחה וחיות ואור
חסידותיים.

ויהי רצון שיבוא כהנ"ל בפו"מ ובהצלחה רבה ועד שיראו במוחש -
בלשון בעל ההילולא:

אשרנו מה טוב חלקנו בעבודת הלב ומה נעים גורלנו בעבודת המוח
ומה יפה ירושתנו לראות ולהרגיש האלקות בכל דבר ולהשלים הכוונה
העליונה לעשות לו יח' דירה בתחתונים.

בברכת ה' ושלום ושלום ושלום

נ.ב. ז"ע נתקבל מכתבו (והמצו"ב) - בלי הוראת תאריך ורגע ימיו וקולו.

מכתב ”כללי-פרטי” זה, נכתב בשייכות לשנת העשרים מעת ההסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר
מהוריי"צ נ"ע, ובסיומם הברכה הוסיף הרבי בכת"ק ”בברכת הצלחה בנסיעותיו ולבשו"ט”.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

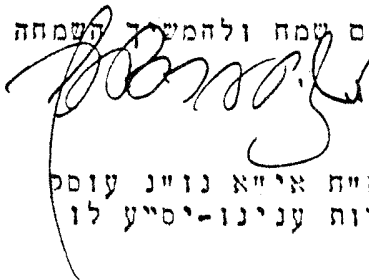
בי"ה, י"ב אדר תשי"ג
ברוקלין.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עופק
בצ"צ וכו' מוה"ר מרדכי דוב שי

שלום וברכה!

בנוקם קבלתי מכתבו מב' חצוה, אשר אף שע"ד הרגיל
בין החסידים נמצא גם בו התאוננות על המצב, הנה ~~לעצ~~ לדאבוני
אין זה תידוש, כי כשכותבים מכתב הרי הסיבה לזה ע"ד הרוב הוא
מה שיש איזה ענין בלתי נעים, וכמה מהחסידים מצטרקים ע"ז שעוד
בימי רבינו הזקן נהגו כן החסידים, וכידוע מכתב רבינו הזקן
שמחאוונן על מנהג זה. אבל הציו השני של מכתבו, במה שכותב אודות
פעולות הטובות לקרב לבם של ישראל לאביהם שבשמים, הרי זה במעשים
בפועל, הנה נכון הדבר כמו שכותב במכתבו, שעלה ברעיונו מה רבומעשיך
ה'. ואשרי מה טוב חלקו שזכה להיות השליח שיבוא על ידו ענין זה
לפועל. וכיון שמצליח בזריעה ברוחניות, אי אפשר הדבר שלא יצליח
אין קלייבן גשמיות. כיון שכ"ק מו"ח אדמו"ר תלה הדברים זה בזה,
ואולי טועה בחשבוננו, או שישועת ה' כהרף עין, ויגדל הסכום הנגבה
על ידו, ולו יהי' אפילו בשעה חדא וברגעא חדא.

בברכה לפורים שמח ולהמשך השמחה
על כל השנה

נ"ב: בטח למותר לבקשו, שאם יפנה אליו הרה"ח אי"א נו"נ עופק
בצ"צ וכו' מוה"ר צבי שי' ה' אודות ענינו-יסייע לו
עד כמה שאפשר, והשי"ת יצליחו.

מוסג"פ מעסעדזש לפורים, ואפשר כדאי שיעתיקו אותו לשפת
המדינה וידפיסו באיזה מכ"ע, או גם באידיש. ואף שי"ה' זה
לאחר פורים, הנה תוכנו מתאים לכל השנה כולה, כמובן.

"אשרי מה טוב חלקו שזכה להיות השליח"

מחדא - אין הרבי מרוצה כשכותבים אליו מסיבת דברים בלתי-נעימים בלבד; מאידך - מעודד
הרבי את הכתיבה אודות הפעולות בהפצת היהדות, ומבטיח: "כיון שמצליח בזריעה ברוחניות, אי אפשר
הדבר שלא יצליח אין קלייבן גשמיות. כיון שכ"ק מו"ח אדמו"ר תלה הדברים זה בזה." ואף שאין רואים
זה - ממשיך הרבי להסביר שתי ברירות בדבר: "אולי טועה בחשבוננו, או שישועת ה' כהרף עין."

בקטע האחרון מתייחס הרבי ל"מעסעדזש" לפורים, ומציע לתרגמו ללשון המדינה. קטע הסיום של
"מעסעדזש" זה - בתרגומות לאנגלית - נדפס להלן בעמוד כה, ובאשר לתוכנו - כותב הרבי כאן ש"תוכנו
מתאים לכל השנה כולה."

תשורה" משמחת נישואין - ל' אדר א' ה'תש"ס

אוצר החכמה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כה" אדר, ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה מרדכי דוב שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתב ~~שנכתב~~ ^{שנכתב} ~~בשם~~ ^{בשם} ~~הרב~~ ^{הרב} ~~הגדול~~ ^{הגדול} ~~הנשכח~~ ^{הנשכח}.

בימים אלה, ימים שביין פורים קטן לפורים גדול, הו"ל קונטרס
- מאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, שאמרו בפורים קטן
לפני ארבעים שנה, ד"ה וקבל היהודים את אשר החלו לעשות. ומצו"ב.

ובודאי אשר כל אלה שיגיע המאמר אליהם ילמדו אותו בעיון המתאים
לגודל ערך חוכנו, ובפרט בהביא בחשבון המקום והזמן במ נאמר (כמבואר
במכ" שהו"ל בהוספה לקונטרס).

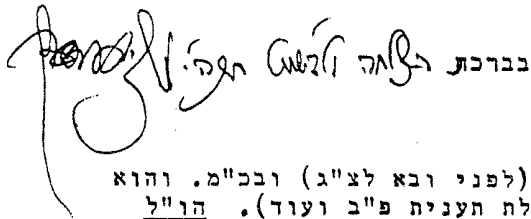
ויה"ר שיהי' גדול לימוד זה- שיביא לידי מעשה, מעשה גדול ופעולות
רבות, רבות בכמות ובאיכות גם יחד, בכל הענינים אודותם מדובר במאמר
זה,

ובמכש"כ וק"ו: ומה בארץ ההיא ובשנה ההיא, ארץ קשה ושנה קשה,
עשו ופעלו וכו' - עאכו"כ צ"ל העשי' והפעולה בארצות אלו ובשנים אלו.

ובכל כגון זה הובטחנו מחז"ל: הבא לטהר

- וידוע דיוק רבנו הזקן "לטהר" (חסר יו"ד) - לטהר אחרים -

מסייעין אותו.

בברכת

פורים קטן.. גדול: כן נק' בסי' אדה"ז (לפני ובא לצ"ג) ובכ"מ. והוא
ע"ד פסח קטן, גדול (חולין קכט, ב. מגלת הענית פ"ב ועוד). הו"ל
קונטרס: נדפס לראשונה ב"התמים" ח"ז. אח"כ - בס" המאמרים תשי"א
(קונטרס פט). לפני ארבעים שנה: להעיר ממחז"ל (ע"ז ה, ב) לא קאי אינש
אדעתי' (סוף דעתו ותבונתו, רש"י) דרבי' עד ארבעין שנין. לקו"ת ס"פ
אחרי. מאמר וקבל: להעיר ממאמר ד"ה זה בתו"א, שערי אורה, דרמ"צ
להצ"צ ח"ב (ע' תקצח ואילך) ועוד. שיגיע. אליהם: להעיר מלקו"ת ר"פ
שמיני "להגיע (אן רירען בל"א)". וראה ג"כ מגילה יט, א. תו"א (צט, ג.
קיה, ג-ד) בפ"י מש"נ ומה הגיע אליהם. גדול לימוד. מעשה: גדול -
שתהי' ההמשכה מבחי' ולגדולתו אין חקר כו' (ראה בארוכה בב"י הדעות
דתלמוד או מעשה גדול - באוה"ת להצ"צ ד"ה ושנתם ע' רלט ואילך).
ארץ קשה ושנה קשה: מפרש"י (תולדות כו, יב) שניהם למה כו' - מוכח
דכאשר שני "קשה" הם בבת אחת - כל אחד מהם מוסיף בה"קשה" של בשני.
וידוע דיוק: לקו"ת דברים פט, ד. לטהר" (חסר יו"ד): כגירסת הש"ס
(ולא הע"י) יומא לח, סע"ב.
נ. ב. ז"ע נחקבל מכהבו.

מכתב זה - כללי-פרטי" שנכתב בתאריך כ"ה אדר ה'תשכ"ז - נשלח במצורף למאמר הידוע ד"ה
"וקבל היהודים - תרפ"ז" שנדפס אז, והרבי מבקש שילמדוהו בעיון.

בסיום הברכה, מוסיף הרבי בכתי"ק: "בברכת הצלחה ולבשו"ט תכה"י = ולבשורות טובות תמיד כל
הימים".

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, כ"ט אדר ה'תשכ"ב
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ סוסק בצ"צ כו'
מו"ה מרדכי דוב שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו של כלי הודאת האריך.
ובעת רצון יזכירוהו וכל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של
כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, מחאים לתוכן כתבו. ויהי
רצון שיבשר טוב בכל הנ"ל,
והרי נמצאים אנו בחדשי אדר, ונקודתם ימי הפורים, חדש הצלחה
ליהודים בכל עניניהם.
ולהעיר אשר כמובן מחז"ל (מגילה יג, ב ועוד) נס פורים תלוי הי'
בזה, שבאדר נולד משה רבנו, והוסיפו רז"ל ביאור שהיתה אז השנה מעוברת,
והי' זה באדר ראשון (סוטה יב, ב)
- ובפרט דהש"ס דילן פליג על הירושלמי (מגילה פ"א ה"ה) ולא הביא
(מגילה ו"ב) אח המ"ד דאותה השנה (דהפיל פור) הייתה מעוברת -
וידוע פירוש האריז"ל על הכתוב והימים הללו (כשהם) נזכרים (הרי
הם גם) ונסשים.

בברכה לבשו"ס וזכורתי להבא
אהודת ופני' נחום וקלן פאוק זצ"ל וזאת אהודת
שי' אערייטש

המכתב שלפנינו - גם הוא "כללי-פרטי", והתאריך שעליו - כ"ט אדר ה'תשכ"ב. תוכנו - מוסב
אודות סגולת חדשי אדר - שבו נולד משה (באדר), ואירע נס פורים - שהוא "חודש הצלחה ליהודים
בכל עניניהם".

”תשורה” משמחת נישואין – ל’ אדר א’ ה’תש”ס

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

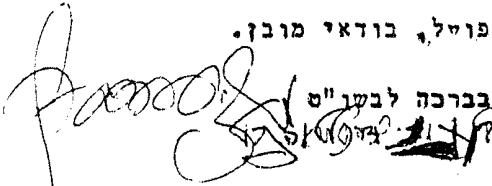
מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב”ה, י”ז אדר”ש, ה’חשכ”ב
ברוקלין, נ. י.

הרה”ח אי”א נו”נ יוסף בצ”צ כו’
מו”ה מרדכי דוב שי’

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו – פ”נ דפורים.
ובואנו זה סחה מימי הפורים, אשר קימו וקבלו היהודים, קיימו
מה שקבלו כבר, לבטל המודעה רבה לאורייתא,
יהי רצון שיוסיף כאו”א בלימוד הנגלה ובלמוד החסידות. ובפרט
בלימודים אלו שהם באופן דח”ת דרבים,
ובפרט שאפשר לומר שלימוד פנימיות התורה הוא המקיים את לימוד
הנגלה.
– וצ”ד שהוא בכללות הסבודה, וכמבואר בקונטרס שי’ החיים בארוכה,
איך שהסבודה באופן דחיו”צ מקיימת הסבודה שבאופן דחיו”ח –
ואזי יומשך במעשה המצות וקיומם – כהוראת חז”ל, גדול תלמוד שמביא
לידי מעשה, כי יבוטל ההסלמות וההסתרים, כיון שהלימוד הוא הנגלה
והפנימיות ביחד, וכמובן בקונטרס הנ”ל.
וי”ל – אשר זוהי גם הדרך שיומשך ממצות משיחות וקיומם גם בעבודת
ה’ בדברי הרשות, בכל דרכיך דסהו.
ולא עוד אלא גם להסבודה דבירור ג’ קליפות אתהפכא חשוכא ממס
לנהגרא.
וצ”ד ביאור חז”ל: בכל דרכיך דסהו אפילו לדבר שבירה באם צורך
מצוה הוא כגון אליהו בהר הכרמל.
אשר סילגי הסבודה הזו מובן ממש”כ כ”ק אדמו”ר הצ”צ, אשר אף
שבמקום שבסלי חשובה שומדים צדיקים גמורים אין יכולים לשמוד שם, הנה
שי’ סבודה הנ”ל מגייסים לדרגא דגבוה אפילו מבסלי חשובה,
אלא שיהי’ כל זה מתוך שמחה וטוב לבב דוקא, בטוב הנראה והנגלה.
שהרי זהו סילוי דפורים שהוא שמחת הגוף וסניניו.
והבכך מכל הנ”ל להסבודה בפוסל, בודאי מובן.

בברכה לבשן”ס

קיימו. לאורייתא: שבת פח, א. דח”ת דרבים: ראה מגלה ג, רס”ב. מג”א
לשו”ע או”ח סתרפ”ז סק”ג. ובפרט שאפשר: ראה קונטרס סה”ח פט”ו, כא.
לקו”ח ויקרא ביאור ולא חשבית פ”ה. דבירור ג’ קליפות. הצ”צ: ראה בכ”ז
סוף ביאור אחרי (בסו”ס המצות להצ”צ). וכביאור חז”ל: ברכות סג, א.
שמחת הגוף: ראה ט”ו לשו”ע או”ח סתר”ע סק”ג.

גם מכתב זה שלפנינו הוא ”כללי-פרטי”, ונשלח לאחר שבועיים בלבד מעת קבלת המכתב הקודם.
בהיות תאריך כתיבתו י”ז אדר”ש – מוסב תוכו המכתב ברוח ימי הפורים שבאים ממנו זה עתה. אך אף
על פי כן, מסיבה מסויימת חתם הרבי את הברכה (בעט כחול) באיחול ”בברכה לבשו”ט) ולפורים
שמח”, אלא שאחר כך, חזר וכתב על-גבי הכתב בעצם יד קדשו ברכה נוספת ”(בברכה לבשו”ט)
בענינים דהכלל והפרט”.

"ונשמע פתגם המלך"

- פנינים -

א ורבי הגאון לכיוון שנמצאים אנו כחדש אדר, חדש מוצלח בכל עניני איש ואשה הישראלים ושמרכין בו בשמחה כפשוטו, תנה יהי רצון שירבה בשמחה ג"כ, וק"ל.
בברכה לכשו"ס בכל האמור

ב בברכה לחלמוד חורח ביראה
שמיים וזכריו לזמן הזה
בברכה לזכר
בברכה לזכר
בברכה לזכר

ב קדושת צדק וצדקת הדין

ד צדקה הולמת אהבה ורחמים
ה צדקה הולמת אהבה ורחמים
ה צדקה הולמת אהבה ורחמים

ה בסח מסדר זמנן לזמן ההועדות בינו ובין שאר העוברים אהו עמו בהשיבה, און א הועדות ויי דער רבי האם געוואלט און וויל איצטער, באהבת רעים, בחיזוק חורה ומצוה בכלל, ובאהבת ישראל, אהבת החורה ואהבת השם בפרט. ונא ונא להודיעני בשורות טובות בזה.

ו קרוב לומר שיש למצוא אותיות מתאימות לכאן מהחוגים עליהם משפיע-להסבירם נקודות העיקריות מפעולותיהן ושיטת בעל ההילולא, והודיעו חז"ל, דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב.

- א) "מרבין בו בשמחה כפשוטו" - קטע ממכתב יב אד"ש חשי"ט.
- ב) "בברכת מד"ט מז"ט לחתונת הבת תי"י" - נכתב בשולי מכתב "כללי-פרטי" ב' סיון תשכ"ה (אג"ק חכ"ג, ע' שז-ז).
- ג) "ולקביעות זמן החתונה שתהי' בשטומו"צ" - נכתב בשולי מכתב לא' הת' ליום הולדתו, במאריך ו' תמוז תשכ"ד.
- ד) "ידועה הוראת אדהאמ"צ שלכאו"א צ"ל ידיד אתו ידבר גלויות בעבודתו לקונו וכו'." - בשולי מכתב "כללי-פרטי" מר"ח מג"א תשכ"ג (אגרות קודש חכ"ב ע' העט-תפ).
- ה) "ווי דער רבי האט געוואלט און וויל איצטער" - איך עושים המועדות? ממכתב יד אלול תשי"ח (אג"ק ח"ג ע' תלה-ו).
- ו) יש להסביר פעולות בעל ההילולא ושיטתו בכל החוגים - אבל מהי הענה? ממכתב ד' שבט תש"כ.

”תשורה” משמחת נישואין - ל' אדר א' ה'תש"ס

ע"פ דברי רבינו ז"ל וכוונתו...
אמר רבינו ז"ל, וכל רגע מעבודתו של אדם הוא כעבודתו של אלוהים

יכולת על כל זה נייחנה לנו, חסן בכל זה
לנו, וכל מה שהיה הרצון - אין לך ריבד העומד
בסני הרצון.

בברכה חג הגאולה

וויחול כ"ט
מנחם שניידורסאהן

ונפלאתי במאד מאד, האומנם אין אנשי שיחיו
מכירים בהאחריות המוטלת על כאו"א מהם,
וצריך לעזורם עדיין פעם אחר פעם ממדינת הים.
ויעזור השי"ת לי ולהם בעבודת בירורים יותר
קלה ונעימה.

בברכה להרחבת הפרנסה ולפירוש טוב חכה"י
ובשמחה כמנהג ניקאלאייעוו ואנשי"א סאז

מנחם שניידורסאהן

או מען חעט סאן אין דעם מיט שמחה, וואס דאס איז בדרך מסילא
ממעס די סרה שחורה-אז אויך למסעלה גיט מען צו זיין בשמחה, כידוע לשון הזהר הק'
בוה, וכפי הידוע פתגם כ"ק סו"ח אדמו"ר, אז דאס וואס א סאלדאס גיט מיט א נצחון
סארש-איז דאס אליין פארגרעסערס און פארשנעלערט דעם נצחון.

ומי"ש שלפעקים מרגיש יותר מגושם דייק, עצת היעוצה בכגון
דא למבלע זה (עצרת נקען) במים של תורה בכלל ומים דתורת החסידות
בפרט, שזה מברר ומזכך, אפילו שבשעת מעשה לא מרגישים, וכידוע אשר
שבילה אותיות הביטול.

ז) "שיטה הנפוצה - בל' חז"ל וכהוראת כ"ק מו"ח אדמו"ר לדורנו: עמדו הכן כולכם, ובכל רגע ממש כפשוטו הוא זמן
הגאולה" - לילוס "לעטיל" נגוכתי"ק שנכתב לאחרונה.

ח) "יכולת ניתנה לנו, חפץ יש לנו, וכשיהי' הרצון..." - סיוס מכתב מג' תמוז השי"ת (אג"ק ח"ג, ע' שלד).

ט) "יעזור השי"ת לי ולהם בעבודת בירורים יותר קלה ונעימה" - ממכתב כ' כסלו תשי"ג.

י) "...ובשמחה, כמנהג ניקאלאייעוו ואנשי"א - סיוס מכתב מה' שבט תשי"ז (אג"ק ח"ד, ע' שלא-ב).

יא) "אז מען וועט טאן אין דעם בשמחה..." - קטע נוסף ממכתב הקודם, ובו כו"כ הוספות נכת"ק.

יב) "אפילו אם בשעת מעשה לא מרגישים..." - ממכתב ג' תמוז תשט"ו (אג"ק ח"א, ע' קיט).

יג לשאלתו מה דורשים ממני לעשות הן ברוחניות והן בגשמיות -
הרי מפורשים הדברים בשו"ע, ונקודתם בחאז"ח סרל א ותנא
פל"ג.

יז ככרחה לכשו"ס
בשאלתו כיון שסיים תו"א ולקו"ח סדר לימודו תמצנה זה - ילמד עוה"פ
הנ"ל, ובטח יראה הוספה בהבנה וכו'.

טו כמה שעות ביום לומדים הח' ש"י בכחוח השונות בתו"א או
מעשיהם בשאר השעות

טז הפתעה נעימה הייתה לי בקבלת מכתבו מח' באב, ובודאי זוכר אני
את אביו אשר רבות ביקר בביתנו, וכדרך זכרונות ימי הילדות נצמד
במיוחד מראה הבית בהבנתו, אשר כפי שיארו לי אז הרי אביו הי'
קבלן והבונה והבעל-הבית. (ש"ע?)

יד דוד איז געווען אנדויסער למדן,
געקענט גוט לערנען. פונדעסטוועגען האט
ער זיך נישט פארנום געמאכט נישט א
לומדישען ספר, אף קענען זיך פאממען
אין בייכעל, זאנען דא האסטו כבא קמא,
דא האסטו כ"מ, דא האסטו כ"ב, נאר
וואס האט ער געמאכט א תהלים'על, אף
דערנעמען די הארץ.

יג) "מה דורשים ממני לעשות - הן ברוחניות והן בגשמיות?..." - נכתב בשולי מכתב "כללי-פרטי".

יד) "כיון שסיים תו"א ולקו"ח" . ילמד עוה"פ" - ממכתב ה' מ"ח תשי"ח (אג"ק חט"ו, ע' מח).

טו) "מעשיהם בשאר השעות?" הרצי רוטה לדעת מה עושים תלמידי הישיבה מחוץ לקדרים - ממכתב להרש"י ז"ל, ח' אייר תש"כ.

טז) "זכרונות ימי הילדות" - הרצי מתאר בניית בית בעיר ילדותו, במכתב מ"ג מנחם אב ה'תשל"ב.

PEARLS OF WISDOM

SELECTED EXCERPTS FROM THE REBBE'S LETTERS

a P.S. Although the Convention is scheduled to begin on Tuesday night, it is well known that the 3 days preceding Shabbos are called "Erev Shabbos," and that Shabbos is the source of blessing for all the days of the week, both preceding it and following it. This is one of the reasons why we begin the Song of the Day, i.e. the special Psalm said on each day of the week, by the declaration, "This day is the first day in (the week of) Shabbos," which has both meanings: a) it is the first day of the week, and b) it is directly related to Shabbos (see also Ramban on Exod. 20:8, whose explanation along the said lines pertains also to the Halacha).

b With best wishes for a joyous Purim, and may we live to see a world free of Hamans and all types of Amalekites, the enemies of the Jews, of their body, soul and faith,

Cordially yours,

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

c It should be noted, in conclusion, that there is no greater emphasis on the historic role of the Jewish woman in Jewish life than in the events that brought about the Miracle of Purim, as related in the Megillah - which is named not after Mordchai, nor Mordchai and Esther jointly, but solely after Esther - Megillat Esther!

d It is a long time since I heard from you. I hope that this is a good sign that all is well.

I would, of course, be pleased to hear from you explicitly that this is so,

P.S.

e Dispatch of this letter has been unavoidably delayed, and in the interm I received your letter of Teves 24. *and*

many thanks for the טובות.

a. From a letter dated 12th of Shevat, 5734.

b. From a "Purim Message" addressed to "Academic Youth Groups", dated 7th of Adar, 5713.

c. From a letter dated 7 Adar Sheini, 5741.

d. From a letter dated 18th of Cheshvan, 5724.

e. "Many thanks for the *בשורות טובות* (-good tidings)" - From a letter dated Chanukah-time, 5738.

מכתבי התונה

– מכ"ק אדמו"ר מהור"צ וכ"ק אדמו"ר מלך המשיח –

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13. N. Y.
SLOCUM 6-2919

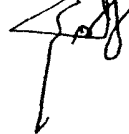
יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

כ"ה ו' חשוון תש"ז.
ברוקלין.

ידידי תלמידי יקירי וחביבי
התמים הרב מוה' אהרן שי'
וב"ג הכבודה מרת חנה תחי'.

שלום וברכה!

ליום חתונתם הנני כזה לברכם
בברכה מז"ס, מז"ס יתן השי"ח שחיה' החתונה
בשעה טובה ומוצלחה ויסתדרו בסדר חיים טובים
ומאושרים בפרנסה טובה בהרחבה בגשמיות
וכרוחניות מחוך הרבצת חורה ביראת שמים
וחנוך הכשר,

הדו"ש ומברכם ולי

Free translation of the letter sent by the Previous Rebbe to the Kallah's grandparents (Rabbi Aharon Popack and תבלחט"א Mrs C. Popack) on the occasion of their wedding

By the Grace of G-d, 6 Tamuz 5707
Brooklyn.

To my friend, my dear and cherished student,
the Tomim Rabbi Aharon, may you be well,
and your honored bride Mrs Chana, may she be well,

Greetings and Blessings,

In connection with your wedding day, I would like to bless you with the blessing of Mazel Tov, Mazel Tov. May Hashem grant that the wedding be in a good and auspicious hour, and may you settle into a good and happy life, with ample sustenance both materially and spiritually, together with [continuing your work of] spreading Torah with fear of Heaven and proper Jewish education,

[Signed by the one] who seeks your welfare and blesses you,

/the Previous Rebbe's signature/

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מחנך מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב”ה, כ’ אדר חשל”ב
ברוקלין, נ.י.

האברך הו”ח אי”א נו”נ וכו’
מוה’
וב”ג חי’

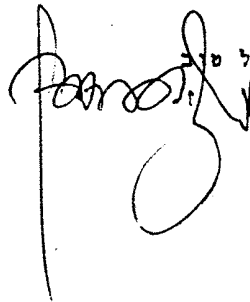
שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעה זמן חתונתם ליום כא’
אדר הבע”ל,

הנני בזה להביע ברכתי מזל טוב מזל טוב
ושחתי’ בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל בנין עדי
עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבחורה
זוהי תורת החסידות.

צילום חתונה

בברכת מזל טוב
מזל טוב

Free translation of the letter sent by the Rebbe to Chassanim and Kallahs

To the young man, who is accomplished and a Chossid, a man who fears G-d, pleasant and gracious R' ... and his bride, may you be well

Greetings and Blessings,

In response to the notification that the date of your wedding has been set for ...,

I would like to convey my blessings of Mazel Tov, Mazel Tov. May your wedding be held in an auspicious hour and may you build a Jewish home, an eternal edifice, on the foundations of the Torah and its Mitzvos as they are illuminated by "the luminary of the Torah", namely, the teachings of Chassidus.

With blessings of Mazel Tov, Maze! Tov,

/The Rebbe's signature/

פ ד ט י ת

שאל וברכה

אברהם סוד, זיוה ביה הבה תהיאלה ג'
חי גוסקה תמי עי בן החתן המד ג' זנח מענף ש"י הנני
בזה אברה את כל הנשואי חלק בשמחה אדבנן. בקרוב
ועתה קתפורה המוסגרת בזה העתק גמתי בתי ג'
קבולו של חוב כק אמנה אאמנה. אהינו הראשון. הלני
הגדול גלוקלה נבג יע. אהר שגולה יהי זל גלי דמיס
נפש ועד גמר. דתוככי ידינין אנה. ג' עליה יחיו. וכל
גמרי טרה יחיו.

גמחה ודברנה

ישיבה. תוככי-תגזיז בלוקאוטט
ג יד כסול. תרפ"ט. ווארא.

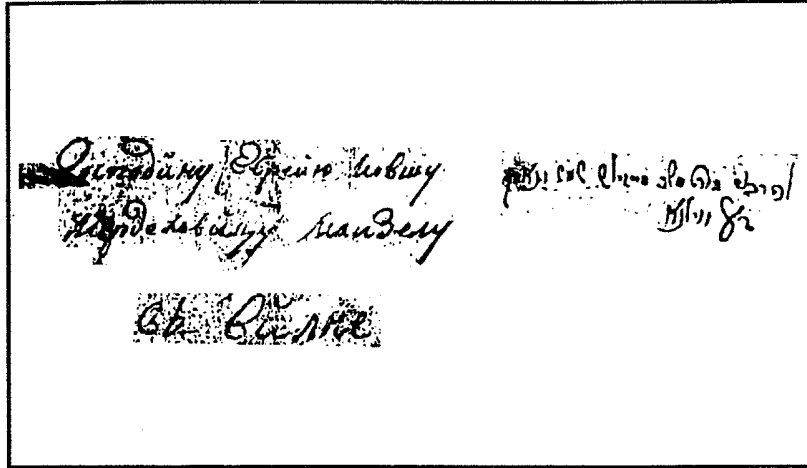
פרשת זכתי קרג יג הוא. כי היחס בין החסידים
ומגריהו בעת ההיא הי גנני ביה. אשר דאמת האספית
אל חנה חיונע חיו קבורת אהרבינו נורא. טרה נלני. החסיד
בעת אצבת ארי עי ומגריהו וגאנן אהויל אצבת בעקרי
גמנע אנה טדיאפי עינ כרנס קולה המסיב ג' גאי דה רכיל
נע אשר כחטה שסה טני (גלגלית - נו אערך) עאלו
והסתבולו בדר הבאת אלו. והאספה ההיא עק החסיד רג
נע ביני אל הלעריה ויצא דדריני ונצאם גל כראי. גנדו
התגשות ססלו. (גג החסיד רגדר נע
באותו עינר אל רחנ הגדול איהו ציר גומד. אשר
הלצק ארבי. גל המה טיס עי הלג. וואת היא עזומת חנה
אהיה ארבי דרטות וגנן אאקמו ויראנו ית. חקא פליג
זל ט"י פין חפועל הדות שדות באהדת אל ישראל. אטול
וסול כבוד אוקט אקא באעך יתול עתמה חתן בית ג' אשר
לילה עי גורנן החקטט נע וואה החול בעה חת ג'
והחדש אלו רשנה גהיא אל רדנן הגדול גמנן
זה אהחסיד ג' גטה נע

The history behind this holy letter (of the Alter Rebbe), is that at the time of its writing, relations between the *Chassidim* and their opponents had deteriorated very badly. At a meeting of *Anash* (ie, the *Chassidim*) in Vilna, a group of young *Chassidim* who were great Torah scholars voiced their opinion, that they should (no longer put up with the persecution they were suffering, but should) go out and fight against their opponents. The *Parnas* of the community (a wealthy lay leader), the *Chossid*, Reb Meir ben Reb Refoel o.b.m., had toiled in every possible way for five or six years (from 5551-56) to bring peace (between the two camps). Peaceful members of *Anash* (who followed Reb Meir) were opposed to such action, but the younger *Chassidim* refused to follow their lead. At this particular meeting, the *Chossid* Reb Moshe Meizlish, o.b.m., supported the side of the young *Chassidim* and openly went against Reb Meir Refoels. He spoke sharp words, from a heart filled with pain, as a result of all the persecution that they had suffered.

At that time, the Alter Rebbe sent a special messenger to inform them (the younger *Chassidim*), that they were correct (in theory), but (they had to remember that) one's mind must rule over one's heart. This is the task of a *Chossid*, to ensure that at all times his heart is under control, and should be filled only with love and fear of G-d. And since the heart sends life to every single limb of the body, this will lead to fineness of character, and love of one's fellow Jew, in a good way. In the end, (have no fear), the honor of Hashem will prevail, when the wellsprings (of *Chassidus*) will spread out everywhere, for they are the wellsprings (flowing out) from the House of G-d, which were revealed through our teacher, the Baal Shem Tov, whose soul in in Eden. "Then the world will be filled with the knoweldge of G-d (as the waters cover the seas)."

It was in Elul of that year that the Alter Rebbe sent this letter to the *Chossid*, Reb Moshe, whose soul in in Eden.

convey much meaning. And may my words of my mouth find favor, and not be disregarded or cast aside, Heaven forbid. I have written briefly, and say Peace, peace from the Master of peace, from the one who seeks your welfare (as his own), and seeks your peace, well-being, and good, from a willing heart and soul. [signed, the Alter Rebbe’s name] Shneur Zalman.

Sheet One -- Side Two (in the handwriting of the Alter Rebbe - in Hebrew):

To our teacher HoRav Moshe Maizlich, Shamash and Trustee of the community of Vilna

Sheet One -- Side Two (in Russian, not in the handwriting of the Alter Rebbe):

To the master, the Jew, Moshe Mordechovitch [son of Mordechai] Maizlich of Vilna

Sheet Two -- Part One (in the handwriting of a secretary, signed by the Previous Rebbe -- printed on the following page):

אשר הוסיף

With the help of Hashem

Sholom U'vrocho -- Greetings of peace and blessing:

As a good memento of the wedding day of my daughter, the virtuos bride, Chaya Mushka, with her soulmate, the [illustrious] *chossan*, HoRav R. Menachem Mendel. It is my wish to honor all those participating in this simcha, which is ‘the gladness of our hearts,’ from near and far, [by presenting them] with this ‘teshura,’ which contains a copy of the holy handwriting of his honored holiness, the Rebbe, my grandfather, our first father, the great Rebbe. It should be a segulah for all good things, spiritual and material, amongst all our dear friends of *Anash* (the *Chassidim*), may Hashem grant them life, and all those who hold the Torah dear.

In joy, and with blessing,

The signature of the Previous Rebbe

Yeshiva Tomchei Temimim in Lubavitch,
Tuesday, 14 Kislev, 5689, Warsaw

THE REBBE'S TESHURA

In the middle of the meal at the Rebbe's wedding, which took place on the 14th of Kislev, 5689 (1928), as the guests were sitting at the beautifully laden tables, the Previous Rebbe instructed one of the Yeshivah students to distribute two sheets of paper as a memento of the occasion.

On the first sheet was printed a facsimile of a handwritten letter by the Alter Rebbe. On the other side of the sheet, were three smaller facsimiles. One in Hebrew, in the Alter Rebbe's hand. The other two, in Russian, were in a different handwriting.

The second sheet contained a letter, written by one of the Previous Rebbe's secretaries, informing the guests that this copy of the Alter Rebbe's letter was for everyone, "from far and near, who participated in the the Simcha of our hearts." It goes on to say that this will be a segulah for all good things, material and spiritual for all Anash, and all who love Torah. This letter was signed by the Previous Rebbe.

The second part of this sheet is also written in the hand of the Rebbe's secretary, and describes the history and background to the Alter Rebbe's letter.

The following is a loose translation of the Rebbe's Teshura.

Sheet One -- Side One (in the handwriting of the Alter Rebbe):

To my good friend, R' Moshe, "my wish and my request" is that he arouse a spirit of purity in the purity of his heart, to forgo his heated feelings, as our Sages teach us, 'if a person will overcome the feelings (of anger) in his heart, [Hashem will overcome His feelings and pass over that person's sins]. [I urge him] to be one of those who suffer humiliation [and do not humiliate others in return], and publicly apologize to the Nagid, Reb Meir, [and to do so] before the forthcoming holiday of Yom Kippur. And [I beg that] he do this for my sake, and for the sake of peace. For peace never comes as a result of arguments and quarrels, Heaven forbid, especially when the arguments are for the sake of Heaven [and each party thinks he is acting only for Hashem]. [For we see that] most of the troubles and afflictions that we suffer are a result of arguments for the sake of Heaven, may Hashem save us from them. And with great confidence, I trust that these few words will

The Rebbe's answer reads as follows: -

*המכ"ע בעיקרו בשביל קטנים והכי צעירים -
 לכן מחנכים ותיקים דהנ"ל צריכים להחליט בכחנ"ל
 בכלל אין צ"ל ציורים דבע"ה בלתי טהורים
 לא כדאי שהבנ"א יצוירו דוקא לא בהמציאות
 (שמנים ביותר, חוטם גדול ביותר וכיו"ב)
 אף שהורגלו דוקא כך בקאמוקם
 - לדעתי טעות הינוכית גדולה היא
 כיכל דפשוט ונארמל יותר
 בנוגע לקטנים מעלי טפי
 (- ולדעתי גם בנוגע לגדולים ואכ"מ.)"*

Basically, the Rebbe's answer may be translated as follows:

"The magazine is mainly [geared] for children, and the very young.

17/08/2018nkn

Therefore, veteran [experienced] educators must decide regarding all this.

Generally: There should not be drawings of non-kosher animals.

[Also:] It is not advisable that the [figures of] people be drawn intentionally non-realistic (overly fat, an overly enlarged nose, etc.) although they [the children who are the readers] are used to this style [and relate to it] from the comics,

- In my opinion, it is a serious educational mistake, because [as a rule:] whatever is more simple, and more normal, is preferable, insofar as children are concerned

(-and in my opinion, the same applies to adults as well, but this is not the place [to go into it].)"

In this most important answer, the Rebbe states clearly that realism, simple and normal forms, are best, and most effective in education. Caricature and distortion, even though children are used to it, is "a big educational mistake ... for young and old alike."

PART III - SUPPLEMENT

In the spring of 5744 (1984), it was suggested that David Berg, the well-known satirical cartoonist from MAD Magazine, work up lessons from "Pirkei Avos," and present them in a comic strip form.

The artist was presented with a body of material to study, from which he developed three "test" cartoons, in which, as he wrote, he "attempted to mix wisdom and humor."

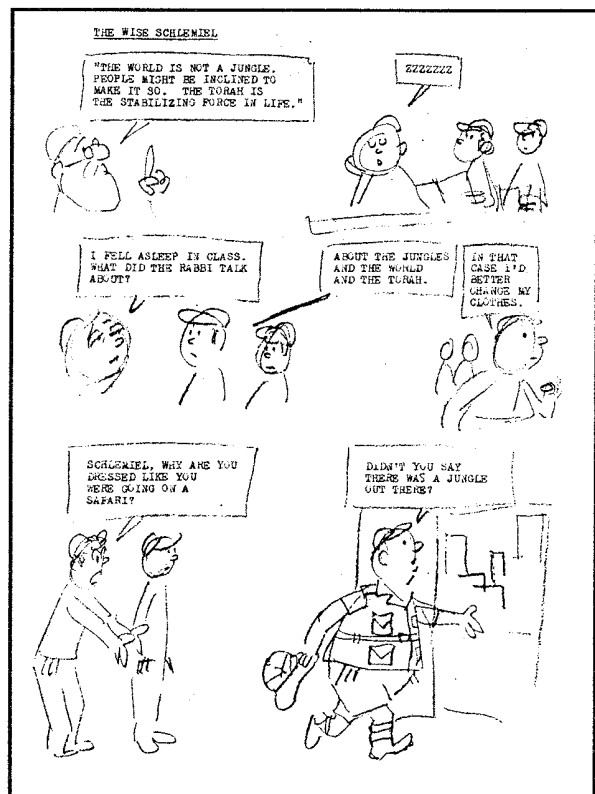
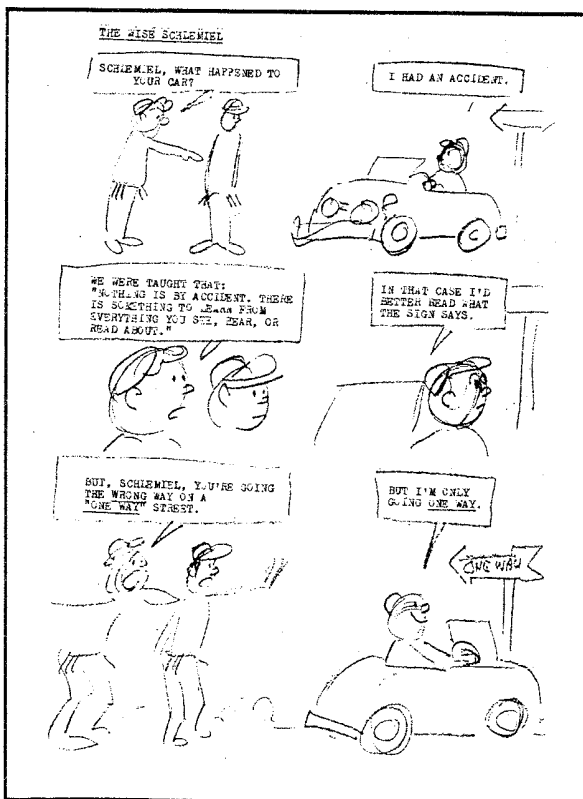
The results, however, were confusing. The satirical nature of the jokes might possibly have been misunderstood by a young reader, who would not understand the humor.

Showing the cartoons to various educators did not help to clarify the problem. Finally, it was decided to submit the cartoon samples, with the artist's letter, to the Rebbe, asking:

- Is this style appropriate for publication in The Moshiah Times? or
- Should the editor try to come up with a different approach?
- Does the Rebbe שליט"א prefer any of the samples enclosed?

The Rebbe responded in a detailed answer, which goes a long way to showing his views about art and caricature:

Following, is a copy of one of the artist's samples sent to the Rebbe, along with the Rebbe's hand-written answer.

Exclamation mark!

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

All the Mitzva Campaigns which the Rebbe initiated are intended for every Jew, without exception - even for children!

And this is of the first importance!

If you don't understand what the Rebbe wants, or you find it hard to deal with, then work at it. Learn more. Talk with friends and colleagues. Find the right way to say it and present it in your community. But don't change it. Don't water it down.

Our shlichus, and our responsibility, is to inform, to teach, to make the Rebbe's message available to others.

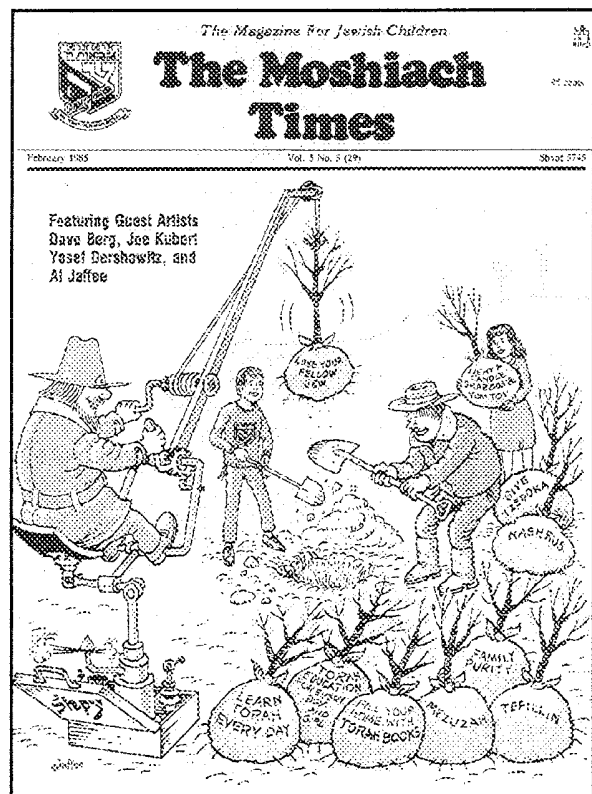
Perhaps it may be no more than an performing an act of kindness, with the intention of proclaiming thereby, that “Yes, we want Moshiach Now!”

We want a world in which kindness will prevail.

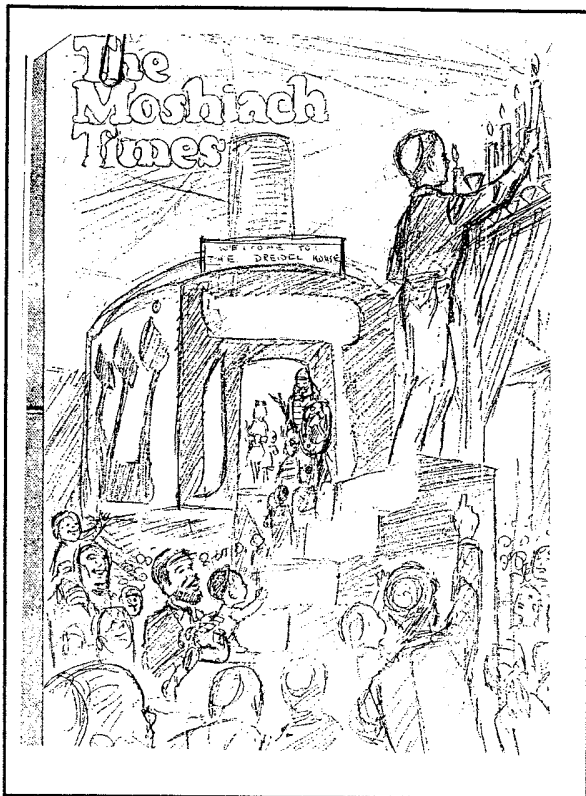
As the Rebbe said to a reporter from CNN shortly after Succos in 5752 (1992):

“Moshiach is ready to come now. It is only from our part to do something additional in the realm of goodness and kindness... (even just) a little more, then Moshiach will come immediately.

And this brings us back to the very first message which the Rebbe communicated concerning the first Moshich Times cover ever submitted, Volume 1, no. 1: “The emphasis should be on Ahavas Yisroel!

דבורה חובבי

the cover drawing.

- Is Something Missing? -

Tu Bi'shvat is the New Year, the Rosh Hashana for Trees. It is therefore a custom for some to plant trees on this day.

The cover which was sent to the Rebbe for the Tu Bi'shvat issue of 5745 (1985), shows "The Shpy," a favorite character, and his friends, enthusiastically planting trees, in their own very way.

Of course, a Shpy doesn't just plant trees - he plants Mitzvah Trees... There is one for lighting Shabbos Candles, one for Learning Torah, and Torah Education, one for Mezuzah, another for Tefillin, Kashruth, Tzedokoh, Telling the Truth, and most important of all - Deeds of Loving Kindness. Each tree stands for one of the Mitzva Campaigns which the Rebbe had initiated in previous years.

"Telling the Truth" was not a campaign, but the Rebbe had spoken about it at length to the

children in Elul that year.

Overall, it is an exciting, joyous, and meaningful scenario.

However, the Rebbe saw something very wrong, and his answer caught everyone off guard:

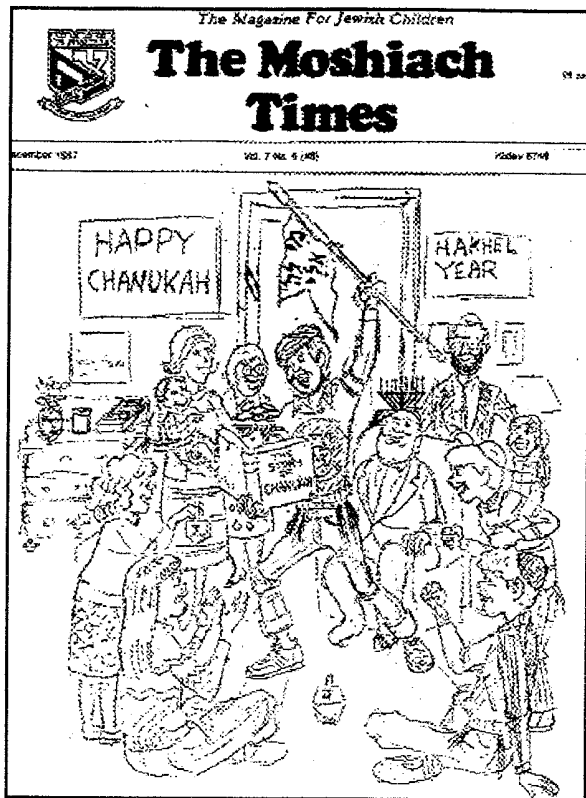
”חלק מהמבצעים הוכפל בשעה אשר חלק
 אוצר החכמה
 מהמבצעים הושמטו!”

Which means: “Some of the 'Mivtzaim' (Mitzvah campaigns) have been repeated, while some of the 'Mivtzaim' have been [totally] left out!”

What exactly was the Rebbe saying?

The only “Mivtza” missing from the 10 campaigns was “Taharas Hamishpacha” (Family Purity), which in the editor’s humble understanding, would not have been understood by children..

The Rebbe, however, is saying, that’s not your business to judge! Do not start trying to decide which of the “Mivtzaim” are relevant and which are not, which are intended for whom, and which should better not be mentioned!

as at a public menorah-lighting ceremony outdoors.

In such cases, it is not so important to place the menorah in the doorway. It is better to place it where it will draw most attention. The same would apply to any “Chanukah party” where the prime goal is to publicize the miracles.

The Rebbe’s reply about the cover was rather sharp:

”המנורה הי”ה לפרסומי ניסא ולא כפינה כו”ו”

Which means: “The Menorah is intended for [the purpose] of “פרסומי ניסא” (Publicizing the miracles), not [meant to be] in the corner!!!”

The Menorah was quickly brought to the foreground, for all to see.

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

- Let there be MORE light -

As we entered the decade of wonders and miracles, the 5750’s, Dreidel Houses became very popular, drawing large crowds wherever they were set up. Children delighted in having Yehuda Maccabee tell them the story of Chanukah.

This was the idea depicted in the Moshiah Times cover, which depicts a beautiful Dreidel House in a mall, with a child lighting the giant public menorah in the foreground. Five candles are being lit, a safe number, since the fifth light never falls on Shabbos.

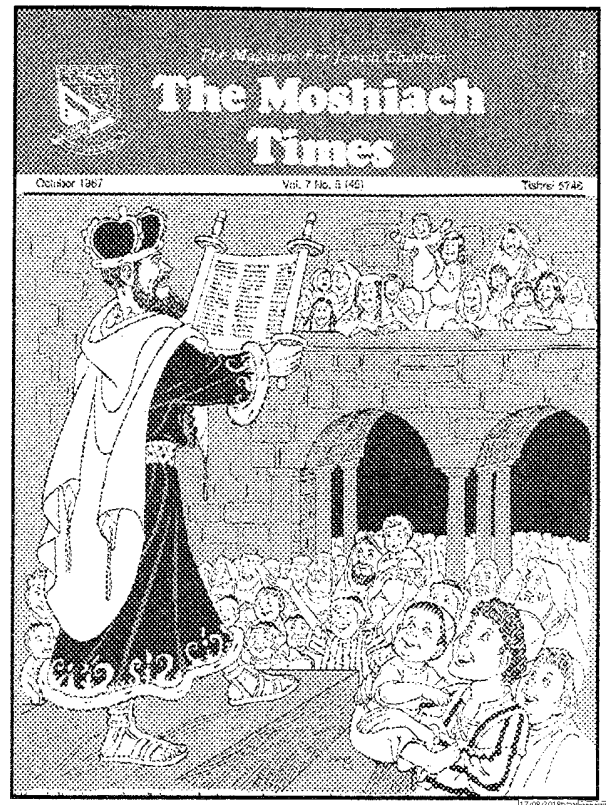
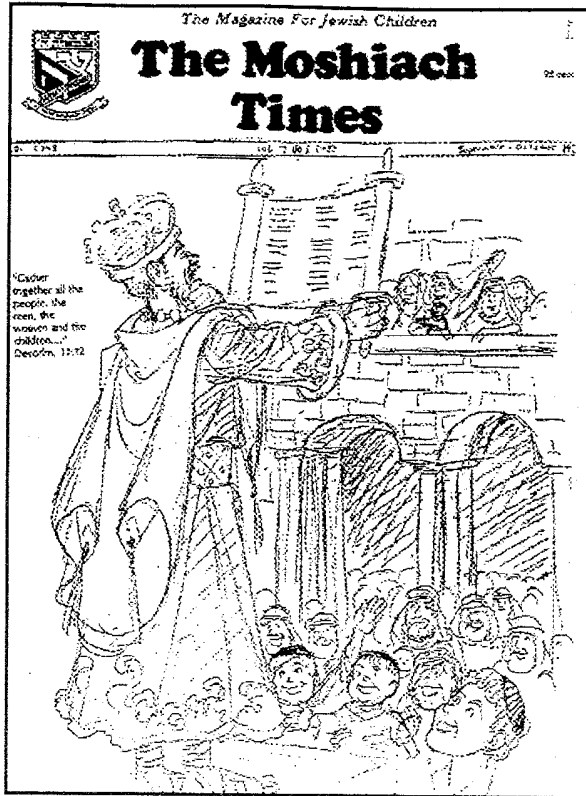
The cover design went in to the Rebbe, who commented:

”כדאי שיראו כל 8 נרות”

Which means: “It is recommended that all eight candles be visible.”

Chanukah is the festival of light. Let’s make the most of it!

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of

Obviously, you cannot show all the Jewish people, only some faces and figures, which represent many more. But that was not enough for the Rebbe, who wrote the following comment:

“יתוסף עוד שיחיה נראה יותר ילדים וטף.”

Which means, “Add more, so that there will be more children and infants visible.” including babes in arms, as it says in the Torah, even infants should be brought to hear the King reading the Torah.

The secretary then copied the Rebbe’s comment on a note, attached the note to the cover, and then returned it to the Rebbe for final approval. the Rebbe took a pencil, and underlined the words “more children and infants” twice, then placed a check on the note approving its return to the editor.

Shown here, are the original sketch sent to the Rebbe, the note with the instruction as written by the secretary and underlined by the Rebbe, as well as the corrected version of the cover drawing.

◆ ◆ ◆

Pirumei Nisa Publicizing the miracle

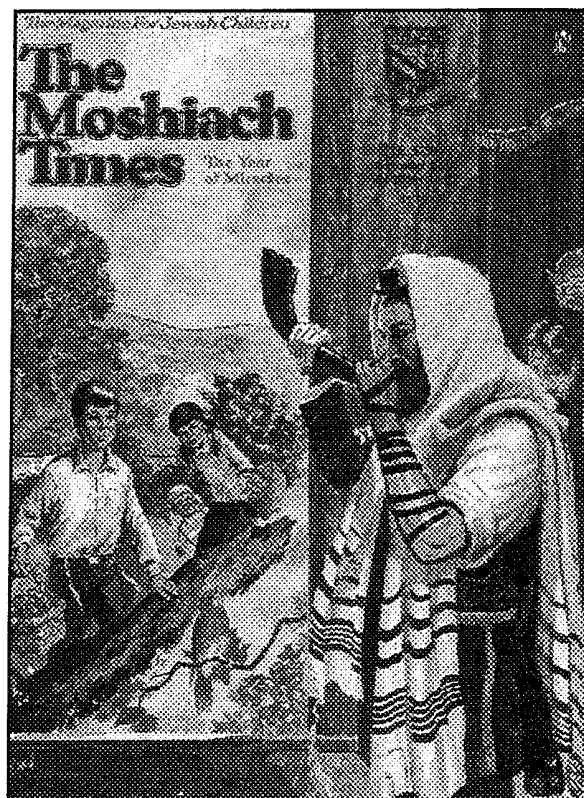
Chanukah of that year, gave was another prime opportunity to use the Hakhel idea, having the entire family participating in a Chanukah “Hakhel” - gathering.

The details were carefully reviewed befoire submitting a sketch to the Rebbe. The Mezuzah is on the right side of the door. The Menorah faces it on the other side. A Tzedokah box is on the table (for at every “Hakhel” gathering, it is appropriate to give Tzedokah). There are plenty of 'Dreidels,' and Grandma is bringing out hot Latkas...

In the center of the drawing a boy is animatedly telling the story of Chanukah, while the other children cheer him on...

There was one miscalculation: The menorah is in the background of the picture. It is placed there in order to be in the doorway.

However, there are times when the menorah is lit solely for the purpose of publicizing the miracles of Chanukah (“*Pirumei Nissa*”), such

According to this answer, the drawing was corrected, and in the final painting - the person is standing in Shul and is blowing Shofar while wearing Tallis and Tefillin. At the same time the children are still seen through a window coming in from the field with apples.

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

organise "gatherings," bringing people together to learn Torah - just as the King would do in the time of the Temple.

Accordingly, The Moshiaach Times proposed a cover for the start of the year about the Hakhel ceremony, as it originally was, with the king standing on a platform in the Bais HaMikdosh, reading from a Sefer Torah, as all the Jewish people listen.

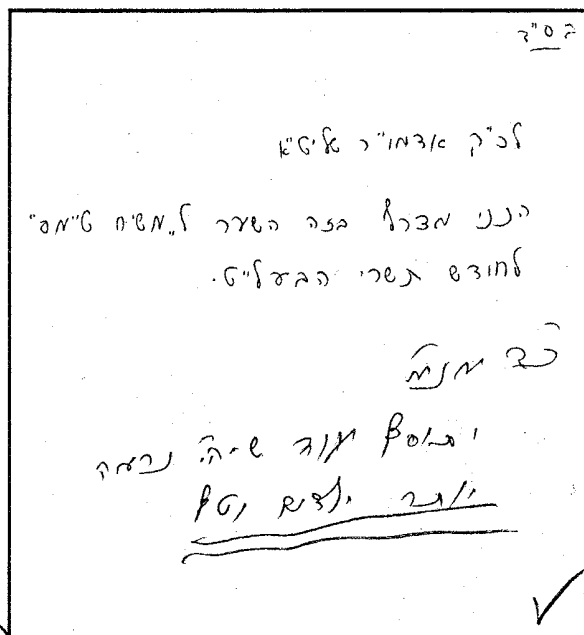
◆ ◆ ◆
Hakhel --

Even for Infants

The year 5748 (1987-88) was "The Year of Hakhel."

Hakhel is a gathering of all the Jewish people, who come together on Succos, the year after Shemitta, to hear the King read selected passages from the Torah, in the Bais HaMikdosh. Everyone attends, just as every Jew was at Mt. Sinai when the Torah was given.

As that year approached, the Rebbe urged that in the spirit of Hakhel, everyone should

to emphasize the point. Since the children themselves were crafting the 'Mitzvah Toys,' it would be most natural that they add a third, smaller, candlestick, for the young girl of the family.

Needless to say, in the final drawing, the third candle, a notch smaller than the other two, found its way to the pan of the scales, just between the two taller candlesticks...

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

◆ ◆ ◆
Blowing Shofar --

is it Elul or Rosh Hashana?

The following drawing was sent in to the Rebbe as a suggested cover for "The Moshiach Times" dated Elul 5750 (1990). In the drawing, two children are coming in from the field with baskets of apples, which they have gathered for Rosh Hashana. In the foreground, stands a man

(wearing a Tallis) who is blowing the Shofar. The scene, however, contained a basic confusion that had to be straightened out. The Rebbe's reply was:

כשתוקעין בר"ה - אין זה בשדה.

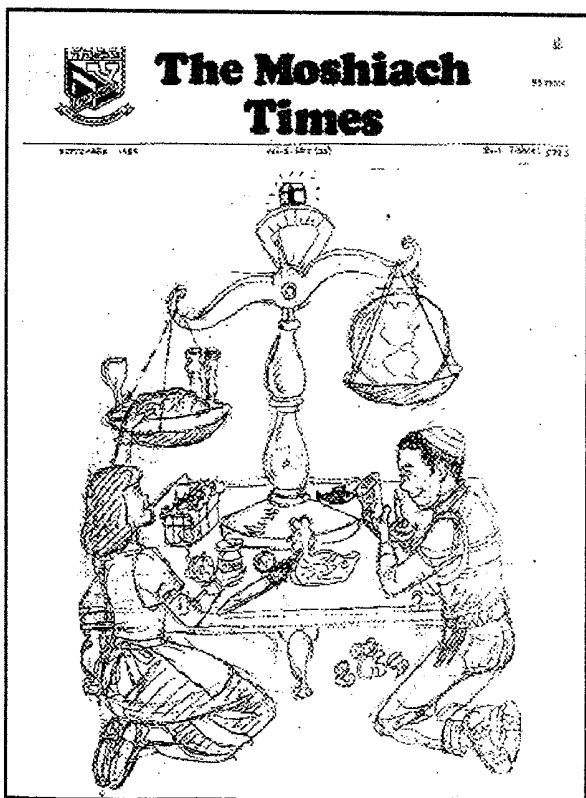
כשתוקעין באלול - ע"ד הרגיל

ה"ו בהמשך להתפלה ולובשין גם תפילין.

Which means: "When we blow [Shofar] on Rosh Hashana - it is not [done] in the field; when we blow [Shofar] during [the month of] Elul - usually it is [done] in continuation to (*the morning*) prayer, and we also wear Tefillin."

This comment refers to the fact that, on the one hand, the person blowing Shofar is standing in the field - indicating that it is a weekday (probably) in the middle of Elul; on the other hand, the person is wearing a Tallis, but not wearing Tefillin - perhaps suggesting that it is Rosh Hashana (when we blow Shofar while wearing only a Tallis).

The Rebbe is commenting that the person should either be wearing Tefillin or (as in a weekday), or should not be in the field.

a different color), a totally new (spiritual) dimension was added, thanks to the Rebbe.

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

- Shabbos candles -

In Elul, 5745 (1985), a drawing was submitted to the Rebbe, showing "children making 'Mitzvah Toys' out of wood, and weighing them in a scale.

In one pan of the scale are the Mitzvahs, in the other is the world, which is being buoyed up by the weight of the Mitzvahs."

It was further pointed out to the Rebbe that "the artist, Dave Berg, will correct the drawing so that the children are sitting in chairs [- not on their knees]."

Every effort was made to anticipate the Rebbe's requirements. A boy and a girl are shown, discretely separated. Almost every detail of all the Tishrei Holidays has been included... Except for one, which the Rebbe does not fail to flare: This was the Rebbe's reply:

"כמדובר כ"פ

כדאי להוסיף נר קטן גי בין ב' הנרות או מצידם.

אזכרה ע"ה צ' שיהא בהצלחה.

Which means: "As has been mentioned many times - it would be advisable to add a third, smaller, candle between the [already existing] two candles, or beside them."

[The Rebbe then continued with a blessing, which apparently refers to the end of the editor's letter to the Rebbe, where he reports to the Rebbe of the artist's advancement in Yidishkeit in his personal life.]

Like so many of the Rebbe's answers: as soon as you hear it, you say, "Why of course."

Everyone knows how actively the Rebbe encourages young girls to light their own Shabbos candle. Here was a perfect opportunity

Mantle, and this lesson was applied in all future drawings.

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

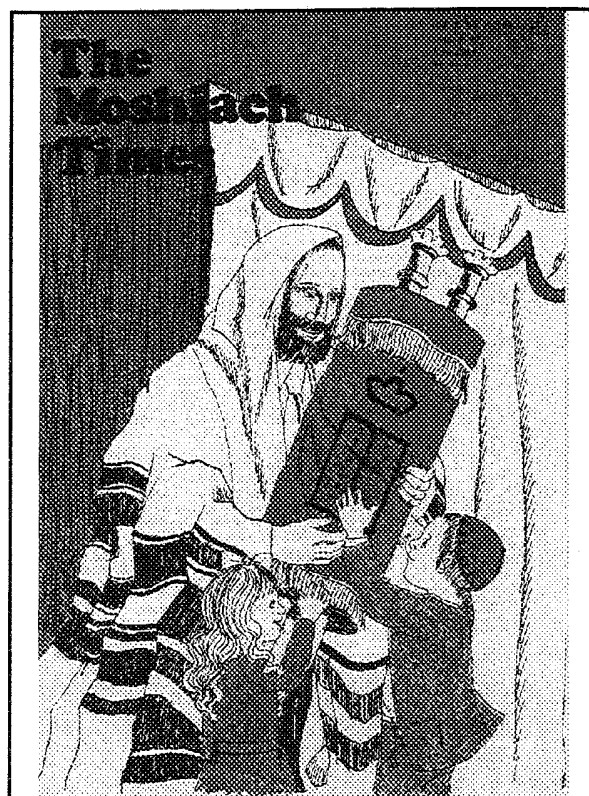

Two years later, during the month of Iyar, 5745 (1985), a cover was prepared for Sivan-Tammuz, depicting a scene of children going to camp for the summer.

The buses are filling up. One is headed for the "Bnai Torah" boy's camp (with the emblem of a Torah and a canoe). The other bus is going to the "Bas Yisroel" girl's camp (with the emblem of a tree and a Shabbos candle).

The drivers are loading the luggage. Father is reminding his daughter to call home, and Mom is reminding her son to brush his teeth... A light-hearted way of bringing out the theme of the importance of going to a Torah-true Jewish camp.

The cover was submitted to the Rebbe

before Shavuos, which may in some degree account for the surprising answer, in which the Rebbe requested, (as in the previous instance) to add a drawing of two square *Luchos*:

”כדאי להוסיף בי הלוות מרובעות.”

באמצע”

Which means: "It would be advisable to add [a drawing of the] two square *Luchos*." [Adding on the next line: "(Perhaps) in the middle?"]

[Note: The answer was copied by a secretary, and pinned to the draft, then returned to the Rebbe who marked it with a checkmark of approval.]

In addition to the obvious lesson - emphasizing the square *Luchos* at every possible opportunity, the Rebbe wants to remind the children that the message of Shavuos is not to be left behind, but must be taken along to camp as well. The most appropriate way to do this, is to add a drawing of the *Luchos*, and these *Luchos* would of course be ... square!

It should be noted that by following the Rebbe's suggestion, and inserting the *Luchos* in the middle of the picture (and printing them in

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

Before Pesach of 5751, a scene was prepared showing the crossing the Sea of Reeds, which is remembered and celebrated on the Seventh day of Pesach, *Shevi'i shel Pesach*.

The innovation of the scene is that it depicts not just what happened three thousand years ago. Jews of every age are crossing the sea, and the children of Tzivos Hashem are leading the way, carrying a banner, with one of the 12 Pesukim, “In every generation, a Jew should always consider that he personally was taken out of Egypt.”

Again, however, the Rebbe insists on the practical *Mitzvos*. His surprising comment, made it clear once again:

”האם באפי' לחוסין גי מצות ודי' בוסות.”

Which means: “If possible, to add 3 *Matzos* and 4 cups.”

How was that to be done in the middle of the sea? The solution: A circle was inserted, and in it 3 matzos and 4 cups of wine were painted; and you will find them on every Pesach cover to the present day.

Shown here, is the final corrected version of the cover drawing, with the Matzos and wine in a bubble.

Making the Most of Opportunities

- Square Tablets -

Another great general rule about the Rebbe’s approach, is that one should always take advantage of opportunities to teach and educate. For instance, concerning the Tablets of the Law, the *Luchos*: Commonly depicted as round, the Talmud asserts that they are actually square cubes of a precious stone called sanpirinon (sapphire).

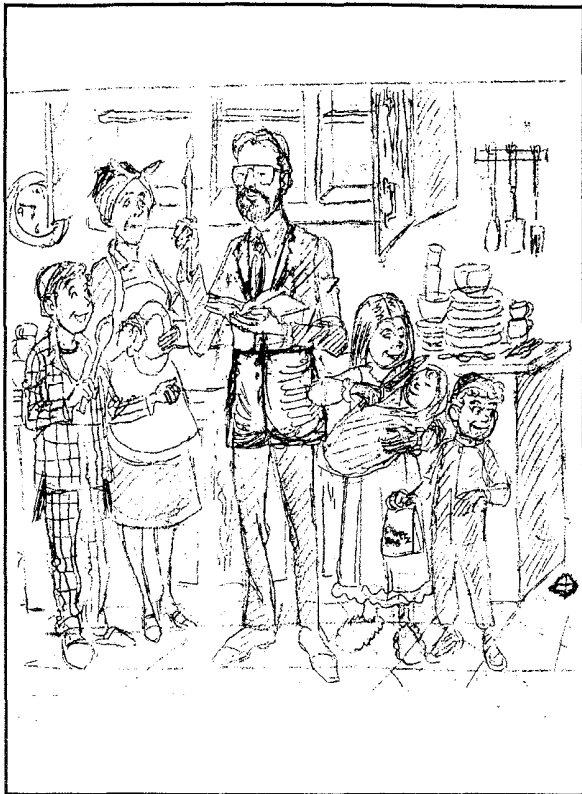
An early cover drawing for Shavuot 5743 (1983), showed a boy and a girl coming to kiss the Sefer Torah which is being brought from the *Aron Kodesh* to the *Bima* for the reading of the Ten Commandments.

There was actually nothing wrong with the drawing, but something more might have been added. The Rebbe’s answer was:

”כדאי לנצל ציור המענטמעלע לציור לוחות מרובעות.”

Which means: “It would be advisable to take advantage of the [already existing] drawing of the Mantle [which covers the Sefer Torah], to [add onto it] a drawing of square Luchos.”

And so, the square Luchos were added to the

picture. He or she looks for something they can do in their own life.

The Paschal offering is something that can be done in the Bais HaMikdosh, but until Moshiach comes actually, the child will not feel associated to it. Therefore, the Rebbe suggests, that it should be reviewed whether or not it is perhaps better to choose a topic which a child can be involved with in his own life, and in his own home. Examples of such ideas that the child can relate to, says the Rebbe, are not scarce in the Pesach treasury ...

The end result was to focus on one of the Rebbe's suggestions: preparing the *Charoses*, at the same time - not forgetting the "Hand-Made *Shmurah Matzah*", (and also, Mom preparing the eggs for the *Seder*, reminding us of the sacrifices brought in the Temple on Pesach, and in a manner which the child can relate to).

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

◆ ◆ ◆

On two other occasions we find the Rebbe emphasizing the practical *Mitzvos* of Pesach.

The first, a drawing submitted in 5747 (1987), shows the entire family taking part in one of the final preparations for Pesach: *Bedikas Chometz*, searching for Chometz the night before Pesach begins. The house is all tidy and clean for Pesach. Father holds a candle as he recites the blessing. The children hold a spoon, a feather, and a "Chometz Bag," eagerly waiting to begin the search.

The time for taking out Pesach food and utensils has not yet arrived, for we are just completing the cleaning. And that made the Rebbe's suggestion all the more forceful:

“בפינה עכ"פ 3 מצות 4 כוסות.”

Which means: “[to add] at least in the corner - 3 Matzos and 4 cups [of wine].”

These are the main *Mitzvos* of the *Seder*, and the Rebbe never takes his eye off the main point, emphasizing that the child should be reminded of these *Mitzvos* regardless what the scene may be.

Focusing on Practical Mitzvos

- The Mitzvos of Pesach -

Imagine: The time is Pesach. The year is 2448. The first Passover is being celebrated by the Jews who are still in Egypt, eagerly anticipating their imminent redemption.

It was a great idea. The family is cleaning for Pesach. A girl is petting the lamb which has been kept at home on Moshe’s orders for the Pesach sacrifice.

Father and son are checking for *Chometz* with a candle, feather and spoon. Someone is smearing blood on the doorpost of the house, as a sign that Hashem will “pass over” it during the plague of the firstborn.

In the distance we see the silent pyramids. On the wall of the house is a painting of a

Jewish leader, perhaps a portrait of Moshe Rabbeinu himself...

All the *Mitzvos* are depicted as they applied at the time, and of course they make us feel that we are in the same situation, as we too eagerly await the ultimate redemption in 5750, “the Year of Miracles.”

However, the Rebbe returned the drawing with the following comment:

”צ״ע אם כדאי השער (רק) ענין שצ״ל בביהמ״ק.

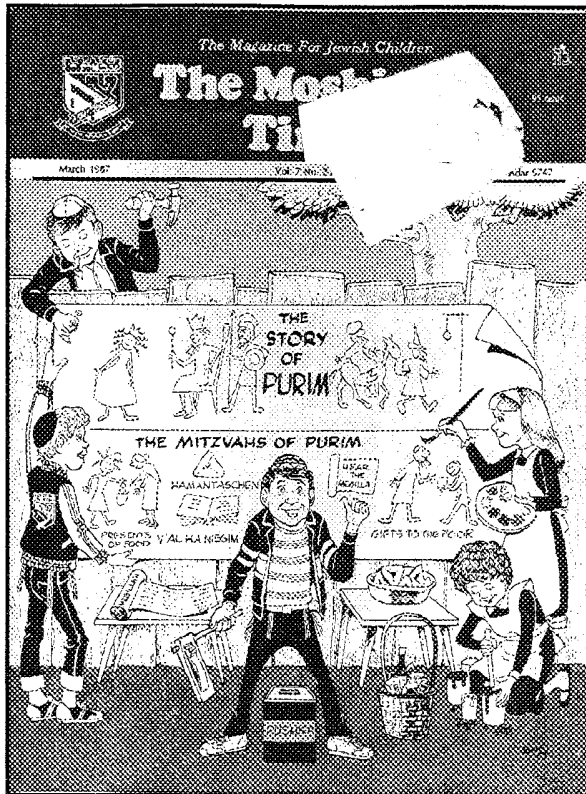
או מריבוי הענינים דהה״פ לבחור:

”מצה או ביעור חמץ או חרוסת, מצה וכו’.”

Which means: “It should be considered carefully, whether it is advisable that the cover [drawing] be solely [dedicated to] an idea which must be in the *Beis Hamikdash*, or [perhaps], to choose from the many details pertaining to the holiday of *Pesach*, [such as:] *Matzah*, or *Biyur Chometz*, or [the preparing of] *Charoses*, *Matzah*, etc.”

The Rebbe understands that a child wants to identify with what is happening in the

No. Not quite. The Rebbe's comment is curt:

“אמירת ועל הנסים.”

which means, “Saying *v'Al HaNissim* [should be added].”

“*V'Al HaNissim*” is the special prayer of thanksgiving for the miracles and salvations Hashem performed for us on Purim, and at all times. The Rebbe reminds us of the inner meaning of the holiday: strengthening our *emunah* in Hashem, who performs miracles for us at all times, and will surely soon take us all out of exile.

Having this correction done was not very difficult. shown here is the final drawing which includes the “*V'Al HaNissim*”.

The last written response which “The Moshiah Times” received before the 27th of Adar, was also a reply about a Purim cover.

In Teves of 5752, the artist Baruch

Nachshon from Hebron, Israel, offered his services to The Moshiah Times, and was asked to prepare a sketch for the cover of the forthcoming Purim issue. To everyone's surprise, he showed up three days later, not with a sketch, but with a finished oil painting on canvas.

“You know, this still has to be shown to the Rebbe,” he was told, “and the Rebbe may ask for changes.”

“If the Rebbe wants anything changed,” Nachshon replied, “I will repaint the whole thing with the greatest of pleasure.”

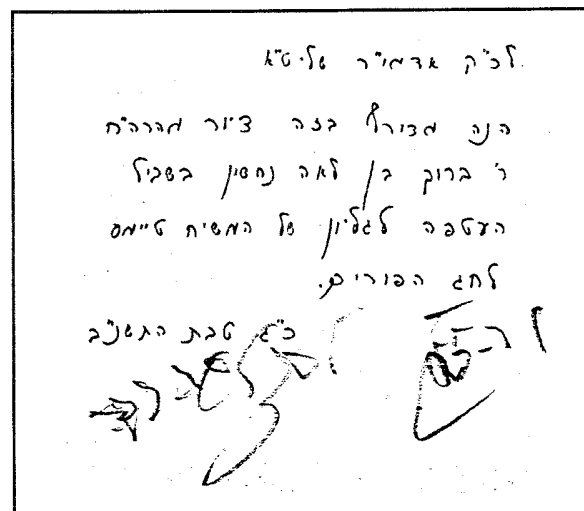
Two days later, around two-thirty on Friday afternoon, just a couple of hours before candle-lighting, Rabbi Groner called Tzivos Hashem, to say that the cover had been approved and should be picked up.

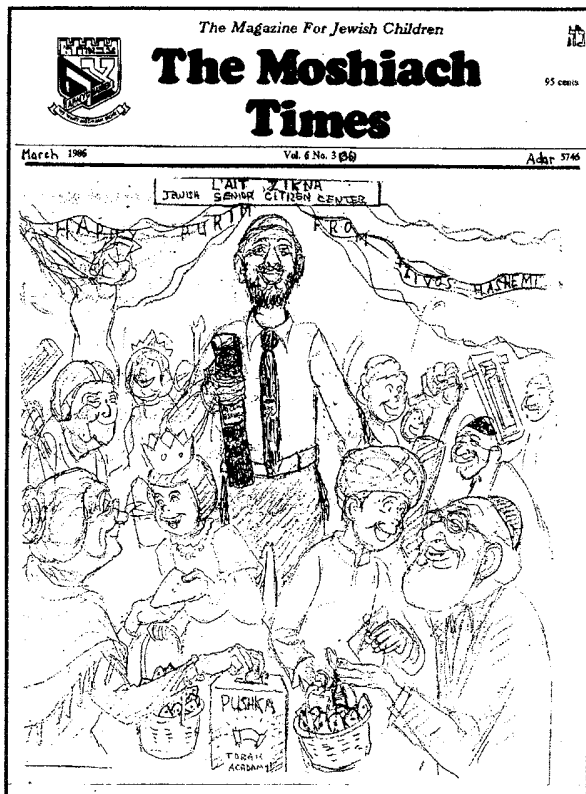
The painting was in Rabbi Groner's office, rolled up with an elastic band around the outside.

When the canvas was unrolled, lo and behold, there was a note from the Rebbe carefully placed inside:

“והזמן ג' להצלחה רבת.”

Which reads “*v'hazman grama l'hatzlocho rabbo.*” meaning, “The time is auspicious for great success!”

Citizen Center, cheering up the elderly residents with a Purim dose of youthful energy and happiness.

The boys and girls are positioned on opposite sides of the picture. There are graggers, and plenty of *hamantashen*. We also see the other *Mitzvos* of Purim: Reading of the *Megillah*, *Mishloach Manos*, and gifts to the needy. In short: it's a very busy scene...

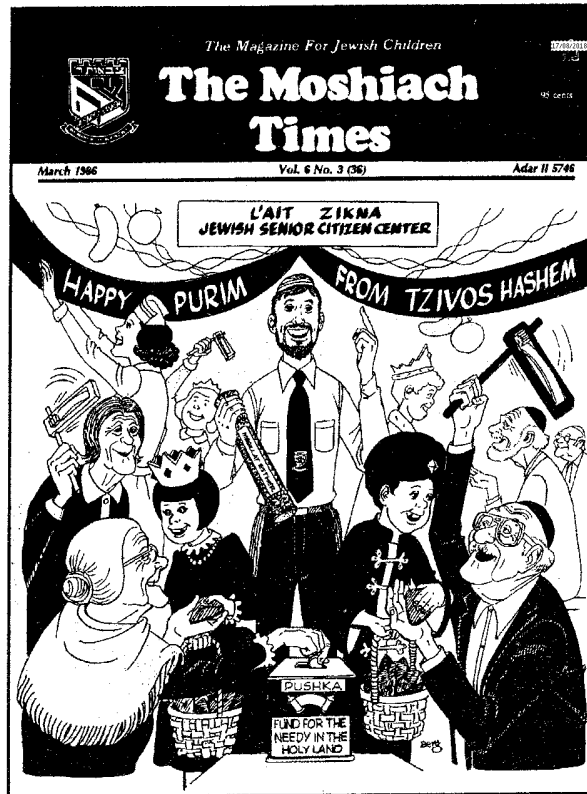
There's just one problem. You might not notice. No one did, except the Rebbe.

The Tzedokah Pushka bears the label, "Torah Academy."

And so, the Rebbe replies:

”בצדקת פורים תחדנשה לאביונים (ולא מוסדות).”

Which means: "Regarding the *Tzedakah* of Purim - the emphasis is on [giving to] poor people, and not [to] organizations."

This was a rather simple correction to implement, but it could have easily been overlooked. At the same time, it was a profound lesson about the crucial importance of every detail, no matter how small.

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

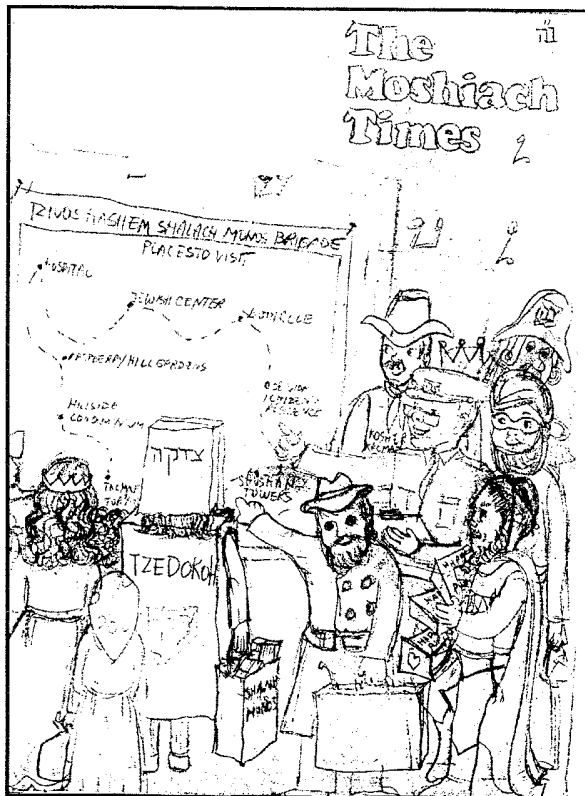
Every new cover presented a new challenge. The following year, Purim 5747 (1987), the boys and girls (discreetly shown on opposite sides of the cover) are painting a mural about the story and the *Mitzvos* of Purim. There are graggers, plenty of *hamantashen*, charity to poor people (and not institutions), as well as the other *Mitzvos* of Purim: hearing the *Megillah*, sending *Shaloch Manos*. It seems like everything is there.

- PART II - RULES AND GUIDELINES

Each answer of Rebbe established guidelines to be followed in the future.

Some of his comments underline the importance of practical Mitzvos. A child needs to be reminded of the practical basic Mitzvos pertaining to that time of year or holiday. Some comments show his concern for illustrating things that children would like to associate themselves with, things they like to see and do. Still other comments involve correcting editorial mistakes, as will be noted.

For instance, in the Purim cover from 5744 (1984), the children are all shown in costume, "mapping out" the "Mitzvah route" to nursing homes, youth clubs, and Jewish groups which they intend to visit with *Shalach Monos*.

Wait a minute. Something is missing that children love about Purim. Can you guess what it is?
אוצר החכמה

The Rebbe responded as follows:

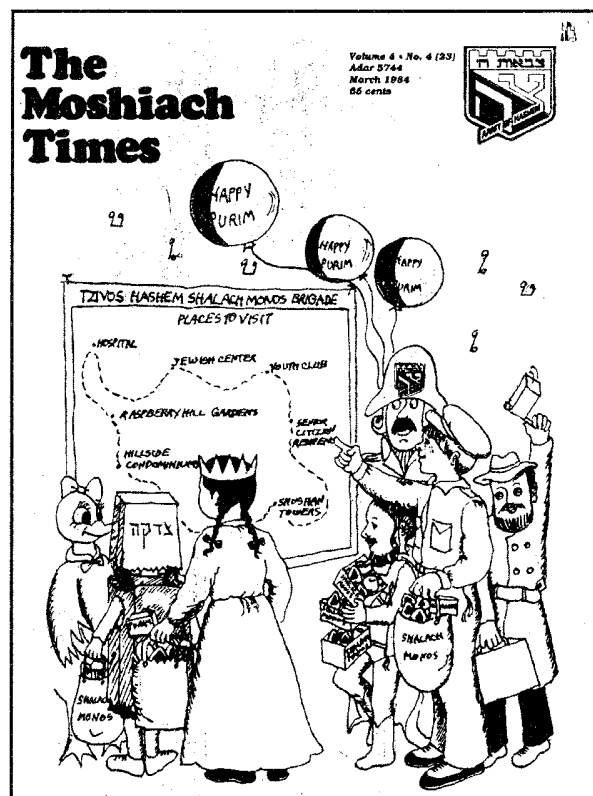
“להוסיף בפשוט כו"כ המן מאש גראגער.”

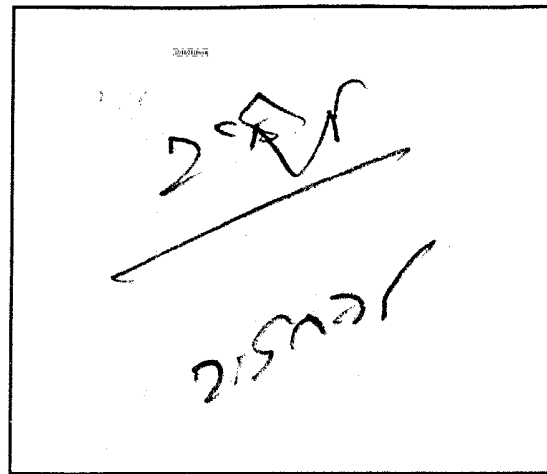
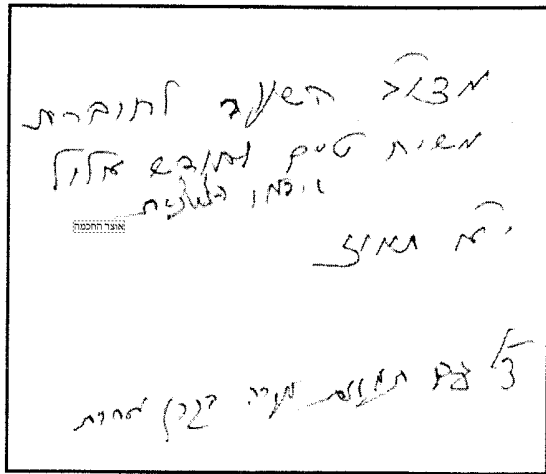
Which means: “Obviously, [you] should add lots of hamantashen, as well as a gragger.”

Shown here, are both the original sketch sent to the Rebbe, and the corrected version of the cover drawing.

◆ ◆ ◆

Two years later, in the Purim issue of 5746 (1986), the children are once more depicted in full costume. This time we see them in a Senior

מהיר

להחזיר.

books on the shelf. The calendar is turned to the month of Elul, and a picture of a man blowing *Shofar* is to be seen on it. Even a "Moshiach Times" lies on the table...

Only one "minor" detail was left out, which the Rebbe did not fail to notice. The girl was missing. The Rebbe then wrote the following instructions on the secretary's note which was attached to the cover.

"שיראו הציצית.

צ"ל גם תמונת נערה בקרן אחרת."

Which means - "The *Tzitzis* should be seen [apparently they were not noticeable enough. And secondly:] there must also be a girl in another corner."

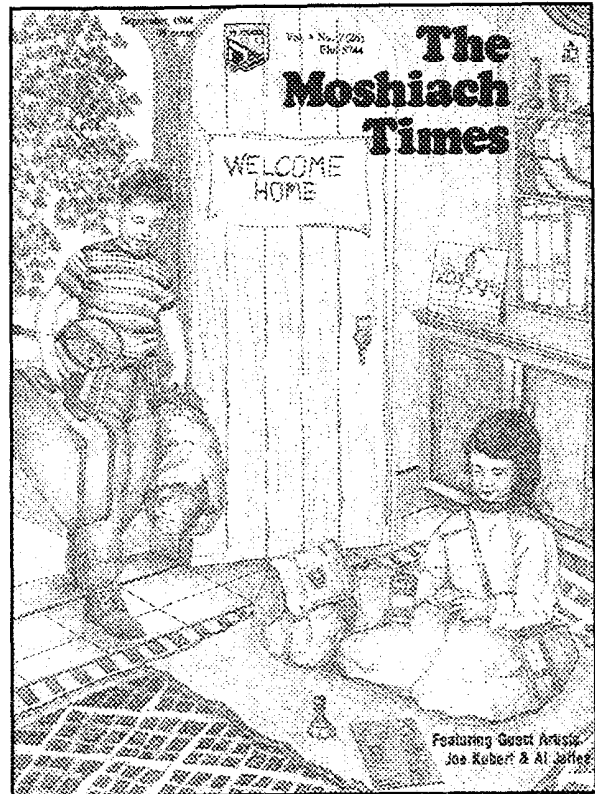
On the reverse side, the Rebbe added the following instruction to the secretary:

Which means, that he should return the attached cover, urgently.

In this answer, the Rebbe clarifies his position even more. On the one hand, there must be a girl and a boy, but they should be graphically separated on the page.

The artist found the Rebbe's instructions too difficult to work with. Many alternative possibilities were explored, until finally he gave up, and another artist had to be found, who produced the final cover following the Rebbe's guidelines. Shown here, is the original sketch, the final cover drawing and the note containing the Rebbe's hand-written instructions.

◆ ◆ ◆

make. Short and sweet:

“צ״ל גם נערה.”

which means - “There should also be a girl.”

The Rebbe had made his point. “The Moshiach Times” is a magazine for boys *and* girls. There must be a boy and a girl on each cover. Somehow, the artist managed to insert the face of the girl in the final rendering.

And so, by the time issue no. 4 went into production, two traditions had been established. First, a boy and a girl had to be on every cover. Secondly, the Rebbe’s prompt and encouraging responses had let Tzivos Hashem know that they might continue to submit sketches of the cover for approval.

And this is how the Rebbe came to edit the covers of “The Moshiach Times.”

◆ ◆ ◆

A few years later, in the summer of 5744

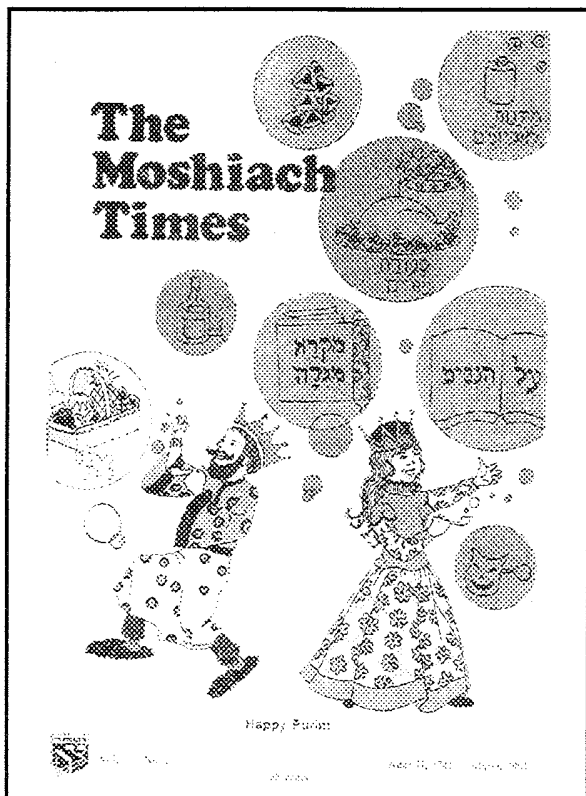
(1984), several well known artists began to draw for “The Moshiach Times,” contributing a great deal to the magazine, in taste and in ideas.

One of these artists, Joe Kubert, is a famous and exciting action cartoonist. He was asked to prepare a rough sketch of an idea for the cover of the forthcoming issue for Elul.

The idea he worked on was of a boy returning home after a summer away at camp. As he enters his room, his sports equipment and luggage are in stark contrast to the Torah books, which remind us about returning to studies in the year ahead.

All the details in the room were considered, so that it should qualify as the room of a soldier in Tzivos Hashem.

The *Mezuzah* is on the correct side of the door. The boy is wearing a *Yarmulke* and *Tzitzis*. A *Siddur*, a *Chumash*, and a *Tzedoka pushka* are on the desk, as well as other Jewish

the question. It would be against all "Chassidische" ethics to print such a drawing of a boy and girl playing together on the cover of the magazine.

What about the last magazine?

"The Rebbe only okayed the previous cover," he argued, "because the boys and the girls were in two separate rows. Here they are standing next to each other! The Rebbe will never allow it!"

Once again, it was decided that the magazine should be submitted to the Rebbe, in order to find out whether he really agreed with the idea of having a boy and a girl together on the cover, or not.

This time, the cover came back with no comment at all. Just a check in the Rebbe's handwriting indicated that it had "passed inspection," and was fit to print.

It was now evident that the Rebbe was not in the least against having drawings of boys and girls on the covers of "The Moshiach Times."

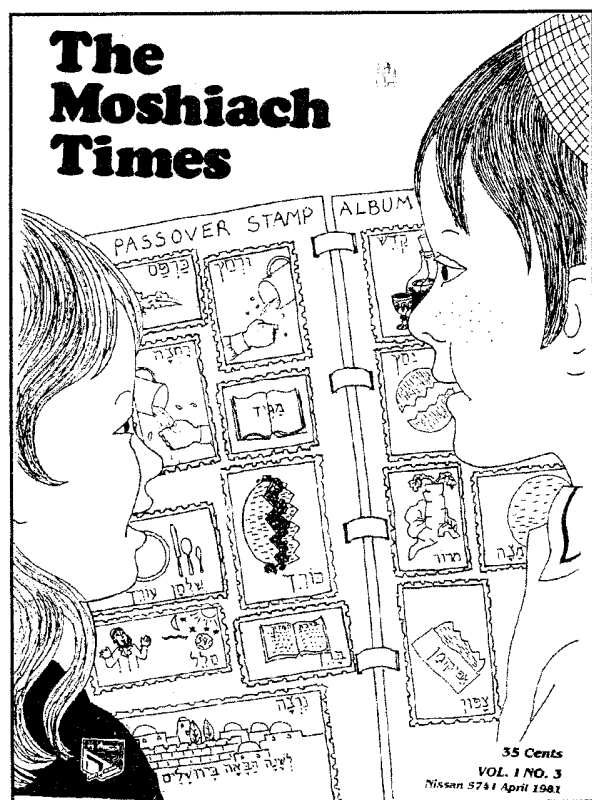
No one would have guessed that the Rebbe would insist on it.

The third issue of the magazine was to be published before Pesach. The cover sketch portrayed a boy looking into a sticker album, in which the stickers depicted the 15 sections of the Pesach Seder.

From the angle being used in the drawing, and also because of the size of the album and the boy's face, it was virtually impossible to have a girl on the cover as well. There simply wasn't room.

By now it was almost a custom that the cover should be sent to the Rebbe, "Just to make sure" that it met the requirements. Sure enough, that "just in case" paid off.

The Rebbe did indeed have a comment to

PART I - INTRODUCTION

HOW THE REBBE BEGAN TO EDIT THE COVER FOR THE "MOSHIACH TIMES".

Tzivos Hashem was still in its infancy when the decision was made to publish a magazine for Jewish boys and girls, which would be called "The Moshiach Times."

The Rebbe responded with great interest, and it wasn't long before the first issue was ready to go to print.

According to the Rebbe's instructions, all the activities of Tzivos Hashem at that time were overseen by the Lubavitch Youth Organization, called "Tzach". It so happened, that on the cover of this first magazine was a drawing of two rows of children - one of boys and the other (above it) of girls - each child carrying a banner with a letter on it. All together, the letters spelled out the words, "Ahavas Yisroel."

Just before going to print, a senior member of Tzach, saw the cover for the first time, and raised his eyebrows. "Was it proper, was it modest, was it chassidish, for boys and girls to be on the same cover?"

Yes, said the young staff of Tzivos Hashem. This was a magazine for Jewish boys and girls, and therefore it was appropriate to have boys and girls on the cover, especially since

they were clearly separated.

Finally, it was suggested that the cover be shown to the Rebbe, to see what he would say.

The Rebbe returned the drawing along with the following comment:

"התהגשה צ"ל ואהבת לרעך כמוך"

which means, "the emphasis should be on the idea, that 'You should love your fellow Jew as yourself.'"

Not a word was mentioned about the boys and girls...

And so, the magazine was published with boys and girls on the cover, with the words added in Hebrew and English, "ואהבת לרעך כמוך" - Love your fellow Jew as yourself."

THE MOSHIACH TIMES

THE MAGAZINE FOR JEWISH CHILDREN

- PUBLISHED BY TZIVOS HASHEM -

Preface:

Some of us remember “The Moshiach Times” as children. Some of us still get to see it at regular times in the year when it arrives at our doorstep. It is a magazine that has been read by a whole generation, enjoyed by children and adults alike.

One of the things that makes this magazine very special is that it reflects the unique interest the Rebbe has always taken in children and their education, and particularly the publication of materials for them.

In a letter to the readers of “Talks and Tales,” the Rebbe himself wrote (or dictated) the similar lines of praise about his father-in-law, the Previous Rebbe, after Yud Shevat, 5710:

“The Rebbe had great love for everybody, but most of all he loved the children. His greatest concern in life was that all Jewish children should receive a proper Jewish education. He wanted that you should all have good things to read, things that would warm your little Jewish hearts and light up your Jewish homes.”

As each issue of The Moshiach Times was being prepared, a sketch of the proposed cover would be given in to the Rebbe for approval. Frequently, the cover would be returned with brief comments, suggestions, or corrections by the Rebbe. Occasionally, the Rebbe would return the drawing with a check, meaning that it was ^{17/08/2018} ~~OK~~ ^{OK}.

From these answers, we can learn profound lessons about the Rebbe’s approach to *chinuch* (education) and to publishing. At times, the Rebbe would comment that a certain *Mitzvah* or detail had been left out. Sometimes, the Rebbe would point out practical mistakes such as the clock showing the wrong time for burning of the *Chometz*. No detail was too insignificant or trivial to be overlooked.

The following sections contains a selection of the Rebbe’s answers and instructions from the covers of The Moshiach Times, which will hopefully be of interest to the reader.

words of the Sages are healing.

Relating to a Sage on this level is called "the service of Torah." In many ways it is greater even than studying. Thus, Elisha the prophet is praised not because he learned from Eliyahu, but because he "poured water on his hands."

The second point is that learning Torah is a serious business. When you sit before your teacher, it is like standing before Mt. Sinai when the Torah was first given -- a totally awesome experience. Where would a student get the inner strength and courage to do this, if it were not for the friendly disarming comment, the little joke, which the Rav makes before the lesson begins?

Even though it is a superficial thing, it opens the mind and the heart of the students, and enables them to "stay with" the teacher, and get the lesson, even on its most intimate and deepest levels.

The second example is of a father reaching down to pick up his child before playing with him and speaking to him with deepest love.

For the father, reaching down to pick up the child is not a terribly significant gesture. Similarly, the child receives nothing from just being picked up. It is not an intimate expression of love. It is only an external action that enables the father to express his love, once he has picked up the child.

And that's the point. Without this superficial act of lifting up the child, the father cannot express his love in a deep and inward manner. Picking up the child is only a general kind of action, but it is for the sake of something deeply and profoundly intimate.

When the father lifts up his child, or when the Rav makes his joke, it is only a superficial thing, a means to an end. But it accomplishes so much. It opens the heart so that love can be expressed. It opens the mind so that the lesson can be taught and understood.

And so we see, that superficial gestures are not always so superficial after all, but may be profoundly significant.

Before Shabbos, we make all kinds of "superficial" preparations, washing and cleaning, cooking and baking; before we go out to greet the 'Shabbos bride,' but then Shabbos brings the deepest blessings for the week to come.

Similarly, in the case of the Rav and his students: The Rav makes all kinds of efforts to bring his wisdom down to the level of his students, but in the long run, who learns more? "As much as you learn from your teachers, you learn more from your friends, and most of all from your students."

And now, as we prepare to go to the *chupa*, we remember that "A woman of valor is a crown to her husband." And if a person finds a wife, he will surely find goodness.

May Hashem's blessing, which is totally good, be abundantly bestowed on Bentzy and Rochie, and may they be blessed to raise a generation of children and grandchildren, energetically and enthusiastically occupied in the ways of Torah and Mitzvos.

And may we all merit the ultimate blessing, the union of G-d and the Jewish people, with the revelation of Moshiach, immediately NOW!

us go out and greet the Shabbos queen.”

Rebbi Yannai, used to put on his best clothes for Shabbos and say, “Come o bride, come o bride.” Rashi explains that he spoke about Shabbos as a bride because of his great love.

In the Zohar, it says, that a person should add from the weekday to Shabbos, by preparing special clothes, special food, special things to drink; by cleaning the house and decking it out with cushions and pillows, and every nice thing, just as you would prepare a *chupa* for a *Kallah* - because Shabbos is a queen and Shabbos is a *Kallah*. And the joy of the *chosson* and *Kallah* is the source of blessings.

Now comes a new idea: The Sages taught that there is no honor greater than the *chupa*. And this has two sides to it. There is the honor of the *chosson*. And there is the honor of the *Kallah*.

The *chosson* symbolizes G-d, who is the archetype of all *chossonim*. For G-d is called a *chosson*, as it says, “On the day of His wedding, the day of the giving of the Torah (at Mt. Sinai).”

Just as G-d is called a *chosson*, the Jewish people are called His bride.

And the *chupa*, by its nature, is something of a much higher order.

The honor of the *chosson* is his love for the *Kallah*. As so G-d says to the Jewish people, “I love you.” The honor of the *Kallah*, is her love for the *chosson*, as King David declares for the Jewish people in Psalms, “My soul yearns and expires with love for You.”

The *chupa* is higher than both of them.

Now we can better understand what we are do here at this moment. This is the order: first everyone comes to greet the *Chosson*. Then everyone goes with the *Chosson* to greet the *Kallah*. Then the *Chosson* covers the face of the *Kallah* with a veil. And they go to the *chupa*.

The point is that before the *Kallah* can go to the *chupa* with the *Chosson*, he must first do some little thing “to break the ice.”

In every relationship there is a give and take.

But before anyone can give something deep, from their essence, there must first be a slight, even superficial gesture from the one who gives, to the one who receives, in order that the one who receives should take a step and come closer to the one who gives.

Only then can a truly deep and essential giving and receiving, union, take place.

The same principle applies everywhere. The Rebbe gives two more examples. The first is of a teacher with his students. Rabba, the great Sage from the times of the Talmud, before he began teaching his lesson, used to make a light comment or joke. All the students would laugh or smile; but then they would sit with fear and trembling, when the lesson began.

There are two points to be made. The first is that a joke is not such a simple thing. A wise man is wise in every detail of his life. The joke of a wise man is fraught with wisdom. And the greater the Sage, the greater the wisdom even in his most casual remarks. For the words of the Sages are blessing, the words of the Sages are wealth, the

^{חַוּסוֹן}
“L’Cha Dodi”

A brief synopsis of the maamar said before the Bedeken

Before the wedding ceremony takes place, the *Chosson* goes to greet his bride and covers her face with a veil. This is called the *Bedeken*.

Before this he says a *maamar*, or discourse.

The *maamar* was first said by the Previous Rebbe at the wedding of his daughter, Chaya Mushka, to his son-in-law (who became our Rebbe), ^{אדמו"ר מחכ"ת} Rabbi Menachem Mendel, before he went to the *bedeken* of his bride.

It is a tradition that the ancestors of the bride and groom all come to attend the wedding, and are present at the *chupa*, a fact that is particularly significant to all our families.

The discourse which the *chosson* says, contains ideas which were taught by each of the eight Rebbeim from the Baal Shem Tov to the Previous Rebbe. Reciting this *maamar* is a spiritual way of inviting all of them as well to come and bless the new couple.

The *maamar* is in parts. It begins with the well-known verse: “*L’cho dodi likras Kala, pnai Shabbos n’kablo* -- Come my beloved, let us greet the bride, let us greet the Shabbos.”

We see here that Shabbos is compared to a bride and to a queen - as we say, “the Shabbos queen.” Similarly, Rebbi Eliezer (the Great) says that a *Chosson* is like a king, and a bride is called a queen.

On a mystical level, we find that “Man is created in the image of G-d.” But what is the image of G-d? Everyone knows that G-d is called a King. But there is also that aspect of G-d which is compared to a queen. This is called *Malchus* (which means Majesty). The term, “Queen,” is used when we refer to G-d as the Creator and the Source of all life.

The main thing is that the two aspects, “King” and “Queen,” have to be unified. As it says in the Zohar, “A king, if he does not have a queen, is not a king, and he is not great.”

Similarly, in the seven days of the week, we find this same “king-queen” relationship.

The six workdays are like the kingly aspect of G-d.

Shabbos is the queen.

Just as a queen bestows goodness and blessing on the whole of her kingdom, so Shabbos blesses all the days of the week ahead, for “all days are blessed by the Shabbos.”

In the same way as we greet the Shabbos with joy, so too we go to greet the *Kallah* on her wedding day with such great joy, because the happiness of the *Kallah* is the source of all blessings.

What is the origin of the Shabbos prayer, “*L’Cha Dodi*?” The Talmud tells us that Rebbi Chanina used to get ready for Shabbos, and then say to his students, “Come let

Foreword

To all our family and friends,

It is a family tradition, that on all happy occasions, we begin with the words, "*She'hechiyonu v'Kimonu, v'Higiyonu Lizman Hazeh*. We thank Hashem for having granted us life, and sustained us, and enabled us to be here (together) at this time.

The month of Adar is a joyous time, as our Sages teach us, "From the time Adar begins, we increase in joy."

We therefore thank you for joining us in adding to the joy of this season, by celebrating the marriage of our children, BenTzion and Rochie. May Hashem bless them and all of us with much happiness.

At the wedding of the Rebbe, which took place in Warsaw, in 5689 (1928), the father of the bride, the Previous Rebbe, presented all the guests with a souvenir memento ('*teshura*') for the occasion, containing a printed copy of a manuscript in the handwriting of Rabbi Schneur Zalman of Liady, the first Rebbe of Lubavitch (5505-5573 / 1745 -1813).

Following this tradition, we are honored to present you with this collection of manuscripts, letters, and various other pearls of wisdom of the Rebbe, many of which will hopefully be new and of interest to the reader.

Included here are:

- (1) a copy of the '*teshura*' given out at the Rebbe's wedding.
- (2) letters of blessing from the Rebbe on the occasion of a wedding, and a letter from the Previous Rebbe to the wedding of the Kallah's grandfather, HaRav Aaron HaLevy Popack ע"ה.
- (3) letters written to Rabbi Mordechai Teleshevsky ע"ה, the great grandfather of the bride, pertaining to his activities on behalf of the Rebbe and the Previous Rebbe; and letters pertaining to this season of the year.
- (4) answers and instructions by the Rebbe concerning The Moshiach Times children's magazine, published by Tzivos Hashem.
- (5) selected '*peninim*' - 'pearls of wisdom' from the Rebbe on various topics.
- (6) a new translation of the *maamar* said at the *chassuna* of the Rebbe.

As mentioned in many places, at the time of a *chassuna*, the ancestors of the *chosson* and *kalla* also come to bless the young couple. It is therefore appropriate to mention at this moment, the grandfathers of the *kalla*, HaRav Aaron HaLevy Popack ע"ה, and HaRav Dovid Aryeh HaCohen Yarmush ע"ה, who passed away on the 1st day of Pesach last year; and the grandparents of the *chosson*, Benjamin (Chaim Yitzchak Ber HaLevi) and Sara Pape ע"ה, and the *chosson's* uncle, Walter (Benyomin Zev Halevi) ע"ה, who passed away in Sivan just last year. May they all have much *nachas* from BenTzion and Rochie, and all their children and grandchildren.

It is our heartfelt prayer that the joy of these days, together with the joy of this wonderful occasion, bring us to the greatest joy of all, with the Rebbe leading us to the 'Geula Shlaima,' the complete and ultimate redemption from exile, speedily Now!

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד

Dovid Sholom and Shulamit Pape and Yossy and Rivkie Yarmush

Bentzion and Rochie

SOUVENIR JOURNAL

CELEBRATING THE WEDDING OF
BENTZION AND ROCHIE PAPE
30 ADAR 1, 5760

אדר א' 2018/17

אוצר החכמה

The Rebbe being Mesader Kiddushin at the Chupa of the Kallah's
grandparents in 5707